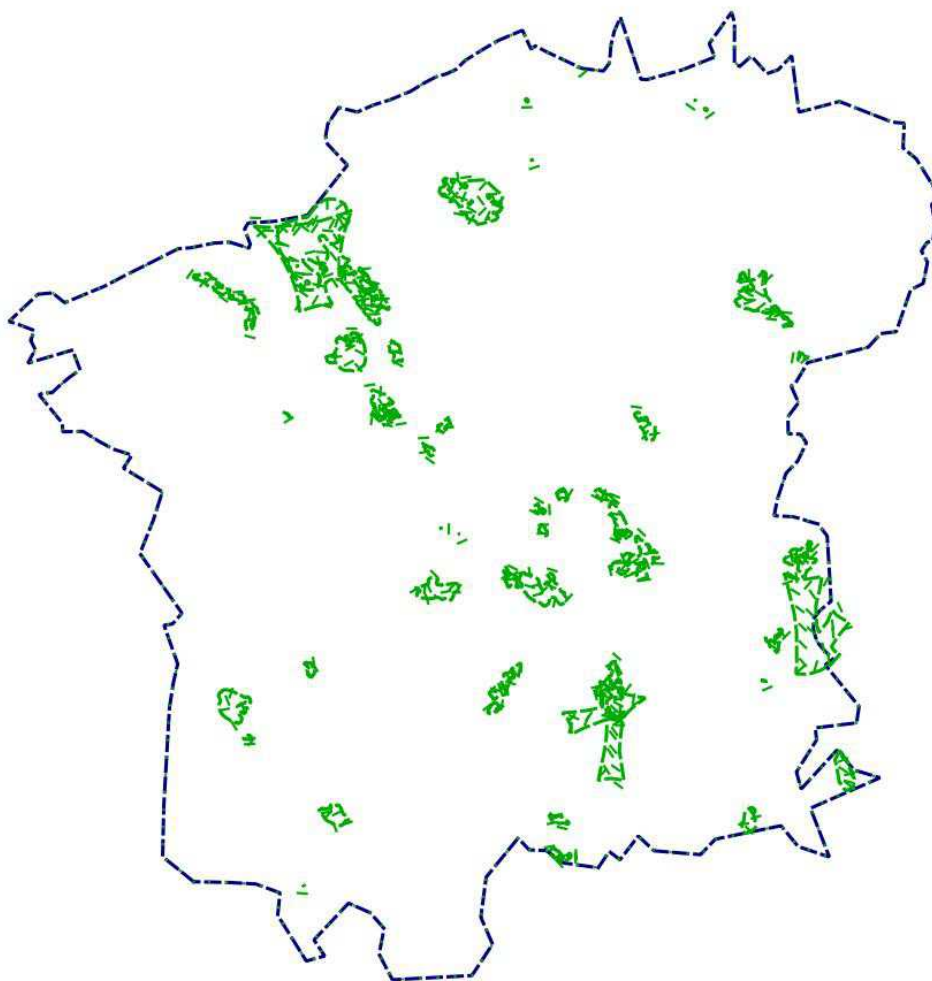

BirdLife Kanta-Hämeen maakunnallisesti arvokkaat lintualueet 2025

Raportin laadinta: Aki Aintila
BirdLife Kanta-Hämeen MAALI-työryhmä ja karttarajaukset:
Aki Aintila, Markku Hyvärinen, Juhani Kairamo, Jonna Viisainen
Pohjakartat © Maanmittauslaitos

Tiivistelmä

Maakunnallisesti arvokkaat lintualueet (MAALI) on BirdLife Suomi ry:n ja sen jäsenyhdistysten hanke, jota on toteutettu BirdLife Suomen laatimien ohjeistusten mukaisesti. BirdLife Kanta-Hämeen toimialueen ensimmäinen raportti toimialueen maakunnallisesti arvokkaista lintualueista julkaistiin vuonna 2016. Tässä raportissa esitellään BirdLife Kanta-Hämeen maakunnallisesti arvokkaiden lintualueiden päivittämistyön tulokset. Päivitys keskittyi kosteikkolintujen kerääntymäalueisiin, ja raportissa esitellään kaikki maakunnallisesti arvokkaiksi kerääntymäalueiksi valitut alueet. Maakunnallisesti arvokkaista pesimäalueista esitellään vain uudet alueet.

MAALI-hankkeen tavoitteina ovat tärkeiden lintualueiden suojele tunnistamalla kaikista arvokkaimmat alueet etukäteen, jolloin tieto arvokkaimmista alueista myös ohjaa maankäyttöä, sekä lintuharrastuksen edistäminen yhdistyksen toimialueella. Päivitystyötä tehtiin joulukuusta 2024 huhtikuuhun 2025. Päivitystyössä ei tehty erillisiä maastoselvityksiä, vaan työ pohjautui jo olemassa olevaan, lintuharrastajien keräämään lintuhavaintoaineistoon vuosilta 2015-2024.

Alueiden valinnassa käytettiin erikseen kerääntymäalueille ja pesimäalueille suunniteltuja kriteerejä. Kerääntymäalueiden valinta perustui levähtävien lajien runsauteen ja kerääntymien säännölliseen esiintymiseen. Kriteereissä huomioitiin erikseen kevät- ja syysmuuttokaudet. Pesimäalueet valittiin pisteytyksien perusteella, eri elinympäristöjen tyyppilajien reviirimäärät pisteyttämällä, jolloin alueet valittiin kokonaispisteiden perusteella.

Päivitystyön aikana BirdLife Kanta-Hämeen toimialueelta (Hattula, Hausjärvi, Hämeenlinna, Janakkala, Loppi, Riihimäki) tunnistettiin yhteensä seitsemäntoista uutta maakunnallisesti arvokasta lintualueita; kymmenen kerääntymäaluetta, yksi pesimälinnustoltaan arvokas kosteikkoalue, kaksi selkälokille arvokasta pesimäaluetta, kaksi koskikaralle tärkeää talviaikaista kerääntymäaluetta ja kaksi lentoreittiä.

Maakunnallisesti arvokkaita lintualueita on nyt tunnistettu yhdistyksen toimialueelta yhteensä 51. Näistä muutonaikaisia kerääntymäalueita on 21. Arvokkaat pesimäalueet jakautuvat elinympäristöittäin seuraavasti: metsäalueita on tunnistettu viisi, suoalueita neljä, kosteikkoalueita kymmenen ja järven selkävesiä kuusi kohdetta. Usealla kohteella on sekä maakunnallisesti merkittäviä pesimä- että kerääntymäarvoja.

1) Taustaa

BirdLife Kanta-Hämeen toimialueella maakunnallisesti tärkeät lintualueet (MAALI) tunnistettiin ja raportoitiin ensimmäisen kerran vuonna 2016. Suomen linnusto on kuitenkin jatkuvassa ja nopeassa muutostilassa, esimerkiksi ilmastonmuutoksen vaikutus lintujen kevätmuuton aikaistumiseen sekä muu ihmistoiminta vaikuttavat lintujen ajallisen, alueellisen ja määrällisen esiintymiskuvan muuttumiseen. Maakunnallisesti arvokkaiden lintualueiden päivitys tehtiin joulukuun 2024 ja maaliskuun 2025 välisellä jaksolla, ja päivitystyön tulokset julkaistaan tässä raportissa.

Suomessa on toteutettu kansainvälisesti tärkeiden (Important Bird Area, IBA) ja valtakunnallisesti tärkeiden (FINIBA) lintualueiden kartoitukset. BirdLife Suomen jäsenyhdistykset yhdessä kattojärjestön kanssa ovat toteuttaneet maakunnallisesti arvokkaiden lintualueiden tunnistamisen koko Suomessa. On tärkeää, että tiedot tärkeistä lintualueista ovat ajan tasalla, ja BirdLifen tavoitteena on, että jäsenyhdistykset tarkistavat sekä tarvittaessa päivittävät MAALI-alueet vuosien 2024-2027 aikana.

Raportti käsittää esitettyjen kriteerien avulla tunnistetut lintualueet, joilla on vähintään maakunnallista merkitystä linnustolle. Alueiden valintaperusteista ja käytetyistä kriteereistä kerrotaan tarkemmin kohdassa 4). Maakunnallisesti arvokkaita kohteita saattaa olla enemmänkin kuin raportissa esitetyt kohteet, sillä kaikista potentiaalisista kohteista ei ole riittävästi tietoa. Lisäksi osa kohteista on myös valtakunnallisesti arvokkaita.

Päivitystyössä on keskitytty arvokkaiden levähdysalueiden tunnistamiseen ja tietojen päivittämiseen. Myös uusia kosteikkoalueita sekä suurien selkävesien luotoja on nostettu mukaan. MAALI-status ei kuitenkaan ole kaiken kattava, ja kaikessa maankäytön suunnittelussa on edelleen tärkeää huomioida muiden luontoarvojen ohella sekä maakunnallisesti että valtakunnallisesti uhanalaiset lintulajit, joita ei voi paikkasuojelun kautta kattavasti huomioida (esimerkiksi metsäkanalinnut, petolinnut, valkoselkätikka).

2) Havaintoaineisto

Raportti käsittää BirdLife Kanta-Hämeen toimialueen maakunnallisesti arvokkaat alueet, johon kuuluvat seuraavat kunnat: Hattula, Hausjärvi, Hämeenlinna, Janakkala, Loppi ja Riihimäki. Kerääntymäalueiden tietojen päivitys tehtiin pääsääntöisesti lintuhavaintotietokanta Tiiran aineistoon perustuen (www.tiira.fi). Päivitykseen otettiin mukaan havaintoaineisto vuosilta 2015-2024.

Edellisessä raportissa käytettyyn havaintoaineistoon verrattuna sekä harrastajien määrä että Tiiraan ilmoitettujen havaintojen määrät ovat kasvaneet mittavasti. Havaintomäärien kehitystä voi vertailla esimerkiksi muutamalla kerääntymälajilla; oheisissa taulukoissa on esitetty laulujoutsenen, metsähanhen, valkoposkihanhen, punasotkan, nokikanan, kurjen, liron ja suokukon havaintomäärien eroja jaksojen 2006-2014 ja 2015-2024 välillä. Jaksot eivät ole suoraan verrannollisia, joten tunnusluvut on esitetty havaintomäärinä per vuosi, yksilömäärinä per vuosi ja yksilömäärinä per havainto.

Taulukko 1. Esimerkkilajien havainto- ja yksilömäärät Tiirassa vuosilta 2006-2014.

		Havaintoa per vuosi	Yksilöä per vuosi	Yksilöä per havainto
Laulujoutsen		885	15748	18
Metsähanhi		195	11683	60
Valkoposkihanhi		116	50835	438
Punasotka		61	202	3
Nokikana		116	2299	20
Kurki		481	25532	53
Liro		126	3298	26
Suokukko		121	2516	21

Taulukko 2. Esimerkkilajien havainto- ja yksilömäärät Tiirassa vuosilta 2015-2024.

		Havaintoa per vuosi	Yksilöä per vuosi	Yksilöä per havainto
Laulujoutsen		972	19100	20
Metsähanhi		303	58444	193
Valkoposkihanhi		305	217584	713
Punasotka		93	248	3
Nokikana		216	3465	16
Kurki		602	34540	57
Liro		218	3448	18
Suokukko		208	4360	21

Havaintomäärät per vuosi ovat kasvaneet kaikilla lajeilla, eniten valkoposkihanhella, nokikanalla, lirolla ja suokukolla. Samoin ilmoitetut yksilömäärät per vuosi kasvoivat lähes kaikilla lajeilla, eniten valkoposkihanhella, metsähanhella ja suokukolla. Yksilömäärät per havainto kasvoivat myös metsä- ja valkoposkihanhilla, säilyivät saman suuruksina punasotkalla ja laskivat lirolla. Punasotkalla ja lirolla myös kerääntymäalueiden kriteerien raja-arvot laskivat edelliseen tarkasteluun verrattuna. Vaikka esimerkiksi laulujoutsenia tavataan yhdistyksen alueella lähes ympäri vuoden ja suurimmat kurkien yksilömäärät ilmoitetaan muuttolennossa matkaavista parvista, molempien lajien pesimäkannat ja todelliset kerääntymämäärät ovat kasvaneet, joten havaintomäärien kehitys on vaikuttanut myös kriteerien raja-arvojen laadintaan (sivu xx).

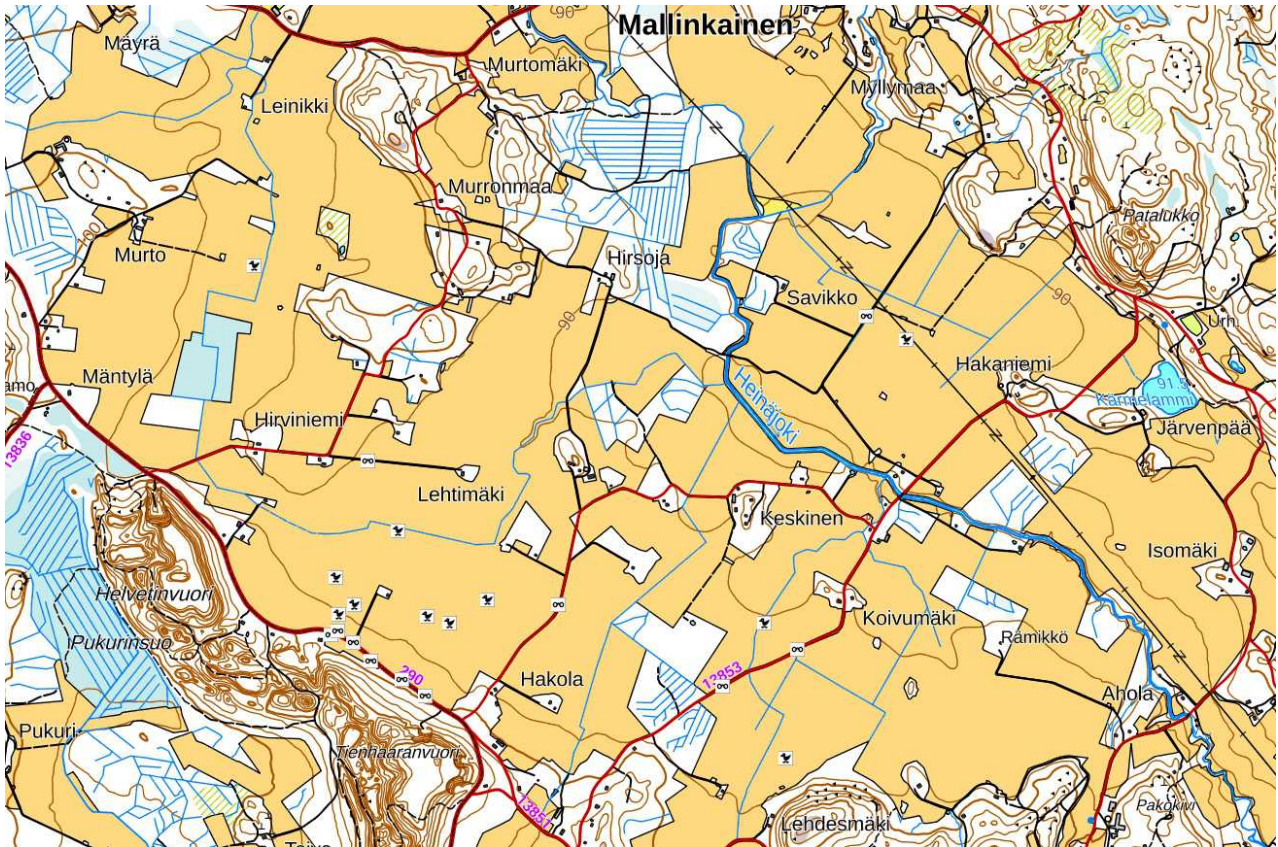
Tiirassa oleva aineisto ei ole kauttaaltaan systemaattisesti kerättyä, valtaosa havainnoista koskee lintuharrastajien vapaa-ajan retkiltään ilmoittamia havaintoja. Näin ollen havaintojen ajallisessa ja alueellisessa jakaumassa on suuria eroja, lisäksi havaintojen ilmoituskynnys voi vaihdella laji- ja aluekohtaisesti. Havaintomääriin vaikuttavat myös kohteiden saavutettavuus sekä muut retkeilypalvelut, kuten lintutornit ja polkuverkostot. Lisäksi havaintomäärien kasvu tietyiltä kohteilta ”ruokkii itseään” ; monet lintuharrastajat retkeilevät alueilla, joilta on entuudestaan havaintoja tiedossa, jolloin havaintomäärät kasvavat entisestään. Ilmiössä on hyviä ja huonoja puolia, aktiivisen retkeilyjen kohteiden havainnointitehoa ja kattavuutta on helpompi arvioida

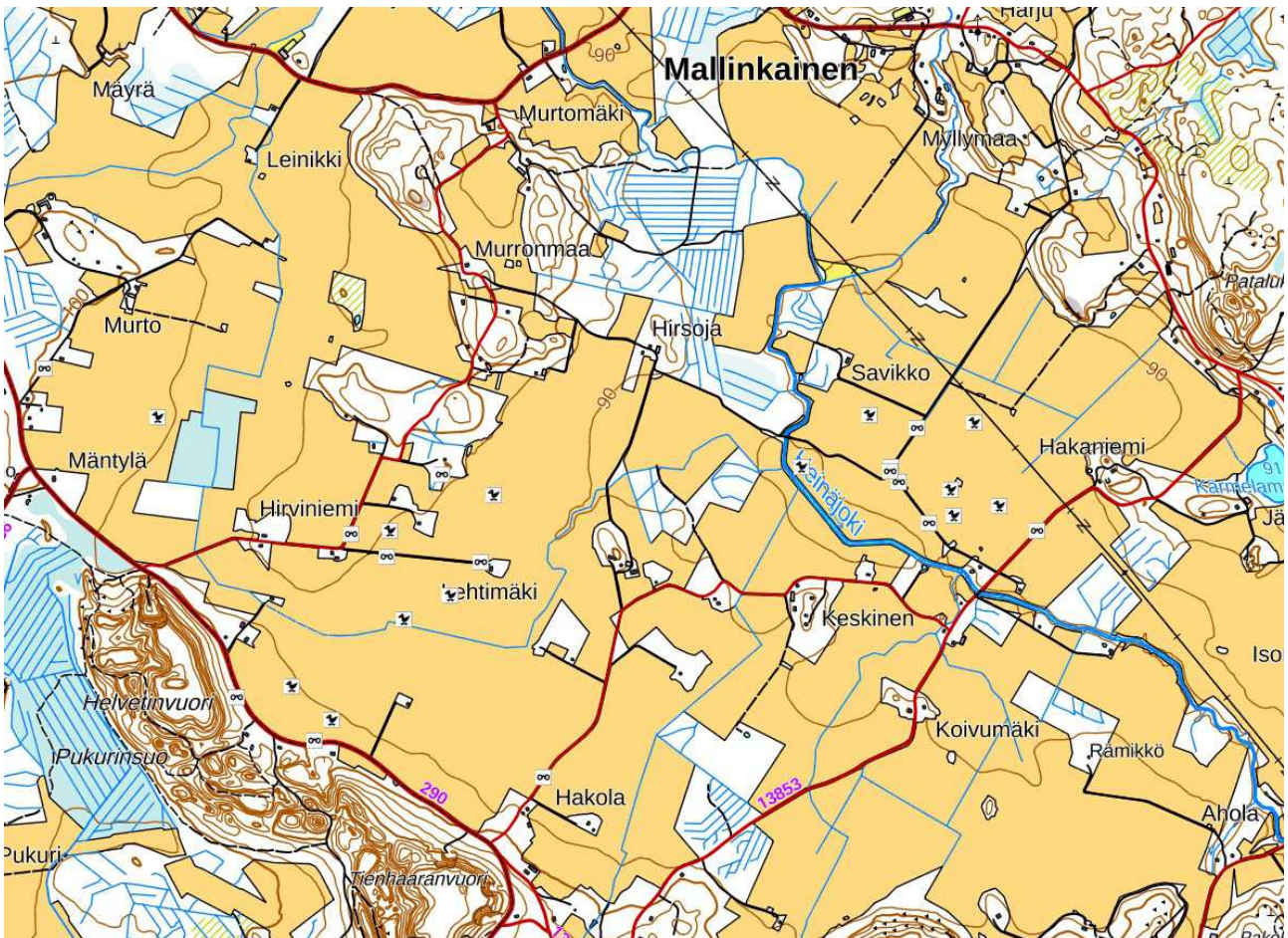
suuremmalla havaintomäärällä, mutta yhtä tärkeät, syrjemässä olevat ja vähemmän tunnetut kohteet uhkaavat jäädä entistä pienemmälle huomiolle.

Yksi tämän raportin tavoitteista on kannustaa harrastajia retkeilemään vähemmän tunnetuilla kohteilla (raportin liite II), jotka ovat potentiaalisia maakunnallisesti tärkeitä tai muuten arvokkaita lintualueita.

Havaintojen aktiivinen ilmoittaminen on edelleen erittäin suositeltavaa, sekä runsaasti että harvemmin retkeilyiltä kohteilta. Mitä useamalta päivältä kevät- tai syyskauden aikana havaintoja ilmoitetaan, sitä paremmin lajien muuton kulkua sekä havainnoinnin kattavuutta voidaan arvioida. Yksi ilmoittamiskynnystä nostava ajatus voi olla se, että ”määrät eivät ole riittävän suuria” tai ”joku toinen harrastaja nämä varmaan ilmoittaa”. Tavanomaisten määrien ilmoittaminen on tärkeää taustatietoa, jolloin käsitys tietyn alueen kerääntymämääristä vahvistuu. Kerääntymiä ilmoittaessa on suositeltavaa lisätä havaintotietoihin ”linnun paikka” kohtaan, missä kerääntymä (tai suurin osa kerääntymästä sijaitsee). Tämä helpottaa huomattavasti aluerajausten tekemistä ja päivittämistä.

Linnun paikan lisäämistä kerääntymien tietoihin on helppo havainnoillistaa kahdella seuraavalla karttakuvalla: ylempi kuva näyttää kapustarinnan ja alempi kuva töyhtöhyypän vähintään sadan yksilön kerääntymät Janakkalan Mallinkainen-Tanttala -alueen peltoaukeilla vuosina 2015-2024.

3) Alueiden valinta, yleiset perusteet

Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden valinta on tehty BirdLife Suomen antamien ohjeiden mukaisesti ja samoilla valintaperiaatteilla kuin edellisessä hankkeessa. Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden valinnalle ei ole olemassa yksiselitteisiä kriteerejä, sillä kriteerit ovat aina rajanvetokysymys ja kaikille yhdistyksille on mahdotonta laatia yhtenäistä kriteeristöä. Kriteerit ovat aina rajanvetokysymys ja kukin maakunta poikkeaa luonnonmaantieteellisiltä oloiltaan esimerkiksi sijoittumalla toisistaan erillisille muuttoreiteille.

Yhteistä maakunnallisesti arvokkaille lintualueille on seuraavat piirteet: niiden on oltava 1) perustellusti tärkeitä ja edustavia 2) vertailukelpoisia 3) järkevästi rajattuja ja 4) ajantasaisia. Näin ollen hankkeessa on valittava linnustolle kaikkein tärkeimmät alueet ja valinta tehdään linnustollisin perustein, valinnassa käytettävät kriteerit on julkaistava ja valinnan perusteena olevien lintutietojen on oltava vapaasti saatavilla.

Jotta alueet olisivat edustavia, aluevalinnoissa ei käytetty ennalta määrättyjä kriteerejä, vaan alueet valittiin suoraan havaittujen lintumäärien mukaan, laittamalla ne tarkasteltavan lajin kohdalla paremmuusjärjestykseen. Tarkastelu tehtiin aina yksi laji ja yksi kausi (kevät ja syksy) kerrallaan. Tarkastelulajeille valittiin maakunnallisesti yhdestä viiteen tärkeintä säännöllistä kevätlevähdyspaikkaa ja säännöllistä syyslevähdyspaikkaa.

4) Alueiden valinta, valintakriteerit

4.1) Kerääntymäalueet

Kerääntymäalueiden valinta tehtiin yleisten kosteikkolajien perusteella. Kosteikkolajeiksi laskettiin joutsenet, hanhet, sorsalinnut, kahlaajat, haikarat, kurki, rantakanat ja lokkilinnut. Tarkastelusta jätettiin pois mm. kanadanhanhi vieraslajistatuksen takia, merelliset kokosukeltajasorsat, kuten alli, mustalintu, pilkkasiipi ja lapasotka, sekä joitakin kahlaaja- ja lokkilajeja, joiden esiintyminen on tasaista tai hajanaista. Rantakanoista mukana oli vain nokikana, varpuslinnuista vain koskikara, jonka elinympäristövaatimukset ovat kapeat ja jota ei muuten tarkastelussa huomioitaisi.

Tarkastelussa ei huomioitu kaatopaikkoja, eikä talvisia sorsaruokintoja.

Alueet valittiin Tiirassa olevan aineiston perusteella kullekin lajille kevät- ja syyskohtaisesti paremmuusjärjestykseen. Kriteereissä käytetty raja-arvo määriteltiin sen mukaan, miten yhdestä viiteen parasta aluetta erottuvat havaintoaineistosta. Esimerkiksi metsähanhen kevätkauden raja-arvoksi valittiin 1200 yksilöä, jolloin viidellä parhaimmalla kohteella on ilmoitettu vähintään 1200 lintua vähintään kolmena eri kevätkautena edellisen kymmenen vuoden aikana.

Maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi valittiin kohde, joka on viiden tärkeimmän kohteen joukossa vähintään kahdelle lajille. Poikkeuksena oli uhanalainen punasotka, jolle valittiin kaikki viisi parasta kohdetta. Tällä varmistetaan, että mukaan tulee vain oikeasti arvokkaita ja edustavia alueita..

Eksaktit ja pysyvät kriteerit eivät välttämättä huomioi linnustossa tapahtuvia muutoksia. Yksi niistä syistä, miksi kerääntymäalueiden päivitykselle oli korkea tarve, on juurikin hanhien muuttunut esiintymiskuva; sekä metsähanhen, tundrahanhen että valkoposkihanhen runsastuminen Suomessa kevät- ja syysmuuttokausina. Taustalla on niinikään lajien pesimäkantojen runsastuminen, mutta myös muuttoreittien ja tärkeiden ruokailualueiden painopisteiden muuttuminen ilmastonmuutoksen ja maatalousympäristöjen muutosten takia. Kevätkaudella metsä- ja tundrahanhien viimeiset ruokailualueet ennen pesimäalueille siirtymistä on siirtynyt pohjoisemmaksi pidentyneen kasvukauden takia, ja vastaavasti valkoposkihanhien syksyisten levähtäjämäärien kasvun taustalla on peltoalueiden umpeenkasvu Luoteis-Venäjällä.

Linnustossa tapahtuvien muutosten sekä MAALI-alueiden edustavuuden takia myös valintakriteerien on muututtava. Jos päivityksessä uusia alueita etsitään vain kerran julkaistujen raja-arvojen perusteella, valintakriteerit täytyisivät todennäköisesti kaikilla alueen säännöllisillä hanhien kerääntymäalueilla, jolloin yksi MAALIn tärkeimmistä periaatteista murenee; alueet eivät ole enää edustavia, jos valittuna on kolmen tai viiden parhaan sijaan kaksikymmentä aluetta.

Tästä syystä maakunnallisesti arvokkaiden lintualueiden tunnistaminen tarvitsee säännöllistä päivitystyötä jatkossakin.

Taulukko 2. Levähdysalueiden kriteerien raja-arvotaulukko. Kevät- ja syyskausille on asetettu eri raja-arvot, sillä monilla lajeilla kevät- ja syyskausien esiintyminen eroaa merkitsevästi. Raja-arvojen perässä oleva luku kertoo, kuinka monen MAALI-alueen kriteerilajeissa laji on mukana.

Laji	Kevät	Alueet	Syksy	Alueet
Pikkujoutsen			4	1
Laulujoutsen	60	4	150	4
Metsähanhi	1200	5		
Tundrahanhi	600	5		
Valkoposkihanhi			3000	5
Haapana	80	1	100	4
Tavi	100	2	50	4
Sinisorsa	150	4	180	4
Jouhisorsa	10	2		
Lapasorsa	10	1	8	2
Punasotka	6	5		
Tukkasotka	40	3	40	1
Telkkä	40	3	50	1
Uivelo	10	5	10	3
Isokoskelo	50	0	800	3
Kaakkuri	6	1	10	1
Kuikka	15	3	20	4
Silkkiiukku	30	2	50	4
Jalohaikara			8	1
Harmaahaikara			20	1
Nokikana	20	3	30	5
Kurki	50	5	200	3
Kapustarinta	200	3	50	1
Töyhtöhyppä	200	3	200	3
Kuovi	10	1		
Pikkukuovi	50	1		
Suokukko	50	6	50	3
Metsäviklo	20			
Mustaviklo	20	1	10	1
Valkoviklo	20	1	20	
Liro	100		100	
Taivaanvuohi	20	3	15	2
Kalatiira	150	1	500	1
Pikkulokki	30	2	20	1
Naurulokki	400	3		
Kalalokki	200	1	400	3
Selkälokki	10	2		
Harmaalokki	100	1	80	1
	Talvi	Alueet		
Koskikara	5	5		

4.2) Pesimäalueet

Maakunnallisesti arvokkaita pesimäalueita on nimetty eri elinympäristön mukaan; kosteikkoalueet, suoalueet ja metsät. Pesimäalueiden valinnassa käytettiin elinympäristökohtaisia pisteytystaulukkoja, eli lintualueet saivat pisteitä alueen lajikohtaisten reviiritietojen perusteella. Pisteytykset ovat painotettuja, tiettyjen elinympäristöjen tilaa ilmentävät lajit (indikaattorilajit) saivat enemmän pisteitä per reviiri. Samoin pisteitä saivat lajit riittävän suuren reviirimäärän perusteella, esimerkiksi ruokokerttusen perusteella ei annettu pisteitä, mikäli alueelta ilmoitettiin alle kymmenen reviirin keskittymiä.

Tässä raportissa esitellään vain uudet maakunnallisesti arvokkaat pesimäalueet. Käytetty kriteeristö ja periaatteet olivat samat kuin vuonna 2016 julkaistussa raportissa. Lisäksi uusia kosteikkoalueita valittiin vain yksi, ja uhanalaiselle selkälokille tärkeitä pesimäluotoja kaksi. Tärkeiden selkälökkiluotojen valintaperustetta laskettiin vähintään viiteen pesivän parin yhdyskuntiin. Laji vähenee edelleen ja siksi olisi tärkeää saada kaikki useamman parin yhdyskunnat huomioitua.

Muut maakunnallisesti arvokkaat pesimäalueet ovat nähtävillä edellisessä raportissa ([linkki raporttiin](#)); kriteeritaulukot on esitettyä sivuilla 10-12, sekä aluekuvaukset sivuilla 32-53).

5) Alueiden rajaukset

Kohteiden rajauksista on raportin ohessa laadittu ajantasaiset .shp-tiedostomuodossa olevat digirajaukset. Rajaukset on laadittu käyttämällä Q-Gis -paikkatieto-ohjelmaa. Rajaukset noudattavat muutamia perusperiaatteita: jos valitulla kohteella on kansallisesti (FINIBA), kansainvälisesti (IBA) tärkeän lintualueen status, tai jos kohde on mukana valmiilla rajauksella BirdLife Suomen lintupaikkatietokannassa, on käytetty kyseistä rajausta. Joissain tapauksissa rajausta on muutettu.

Rajauksen tulee myös perustua lintujen esiintymiseen, eli siihen alueeseen millä kireerilajien suuret määrät yleensä esiintyvät, ylisuuria rajauksia on pyritty välttämään, ja rajausta keskittyy yhteen elinympäristöön. Esimerkiksi maatalousympäristöjen kohteissa rajaukset sisältävät vain lintujen käyttämät peltoalueet, eikä esimerkiksi suurempia peltujen välisiä metsäkaistaleita. Kosteikkoalueet on rajattu pääsääntöisesti rantaviivan mukaan. Joitakin vuoden 2016 hankkeessa esiteltyjä rajauksia on muutettu, näistä kerrotaan tarkemmin kohdekuvauksissa.

6) Maakunnallisesti arvokkaat kerääntymäalueet

Raportin seuraavassa osassa luetellaan maakunnallisesti tärkeät lintualueet perusteluineen. Luettelo on jaettu kahteen osaan, kerääntymäalueet ja pesimäalueet. Kohteen nimen jälkeen kerrotaan yksilöllinen aluekoodi, jolla kohteen raja- ja muut tiedot on löydettävissä BirdLife Suomen ylläpitämästä lintualueetietokannasta (IBA-selain). Lisäksi ilmoitetaan lintualueen vastaava pinta-ala.

Valintaperusteina olevien lajien perässä suluissa mainitut luvut kertovat levähtävien yksilöiden määrästä, ensimmäinen luku kertoo kuinka monena vuotena lajin raja-arvo on kohteella ylittynyt, kahdesta seuraavasta suurempi luku kertoo kohteella havaittujen yksilöiden suurimman kertamaksimin ja pienempi pienimmän, raja-arvon ylittäneen kertamaksimin vuosien 2015-2024 ajalta. Kertamaksimilla tarkoitetaan kevät- tai syyskauden aikana havaittua kohteen suurinta yksilösummaa.

Tekstiosioissa kerrotaan muita lajeja, joilla on havaittu huomionarvoisia kerääntymiä kohteella. Referenssinä toimivat kerääntymäalueiden kriteerien raja-arvot, muilla huomionarvoisia lajeilla kerääntymien suuruudet ovat olleet nämä raja-arvot ylittäviä tai lähelle ylittäviä, mutta eivät niin säännöllisiä, että lajit voisi sisällyttää aluevalintojen perusteluihin.

Kerääntymäalueiden yhteydessä voidaan tunnistaa myös maakunnallisesti arvokkaita *lentoreittejä*. Lentoreitit tai pullonkaula-alueet ovat kohteita, joilla lintualue muodostuu lintujen käyttämästä ilmatilasta, ja joille lintujen käyttämiä reittejä tiivistyy suuremmalta maantieteelliseltä alueelta. Esimerkiksi kurjet ja hanhet lentävät samojen yöpymis- ja ruokailupaikkojen väliä, jolloin syntyy tiheä matalalla lanteävien suurikokoisten lintujen lentoreitti. Myös lintujen muuton keskittymäalue, kuten niemi tai salmi, voi olla maakunnallisesti arvokas lentoreitti.

Hattula, Ihalempi

420090

Pinta-ala 34 ha.

N: 6772198

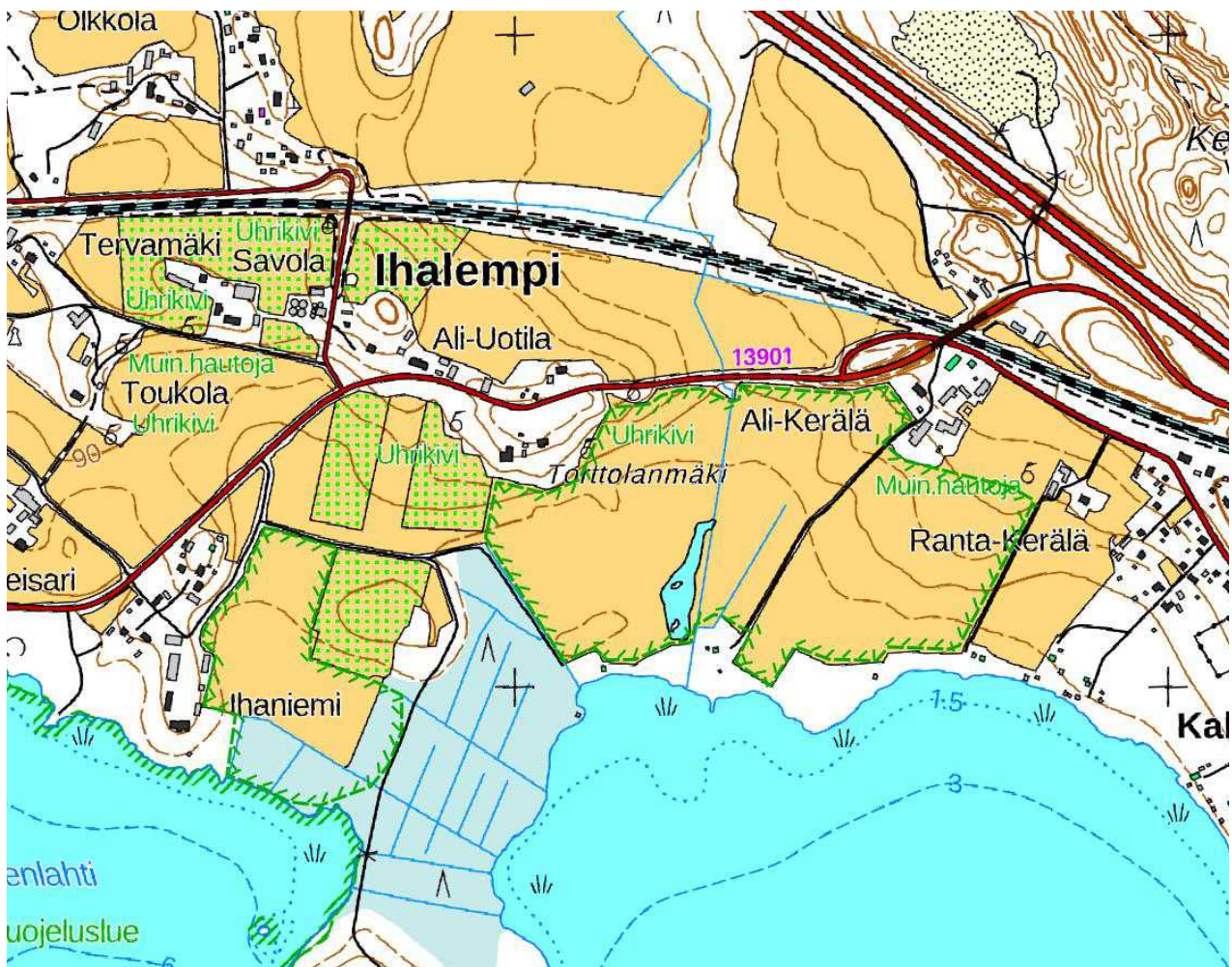
E: 355207

Osa-alueet (2)

Uusi raja.

Kevätlevähdysalue: tavi 100-230 (3), suokukko 70-120 (4)

Hattulan Lehijärven pohjoislaidalla sijaitseva Ihalemmen tulva-alue kerää erityisesti kevätmuuttavia puolisuikeltajasorsia ja kahlaajia. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella tundranhihi, haapana, jouhisorsa, valkoviklo, liro, ja taivaanvuohi.

Hattula, Katinala

420091

Pinta-ala: 132 ha

N: 6770779

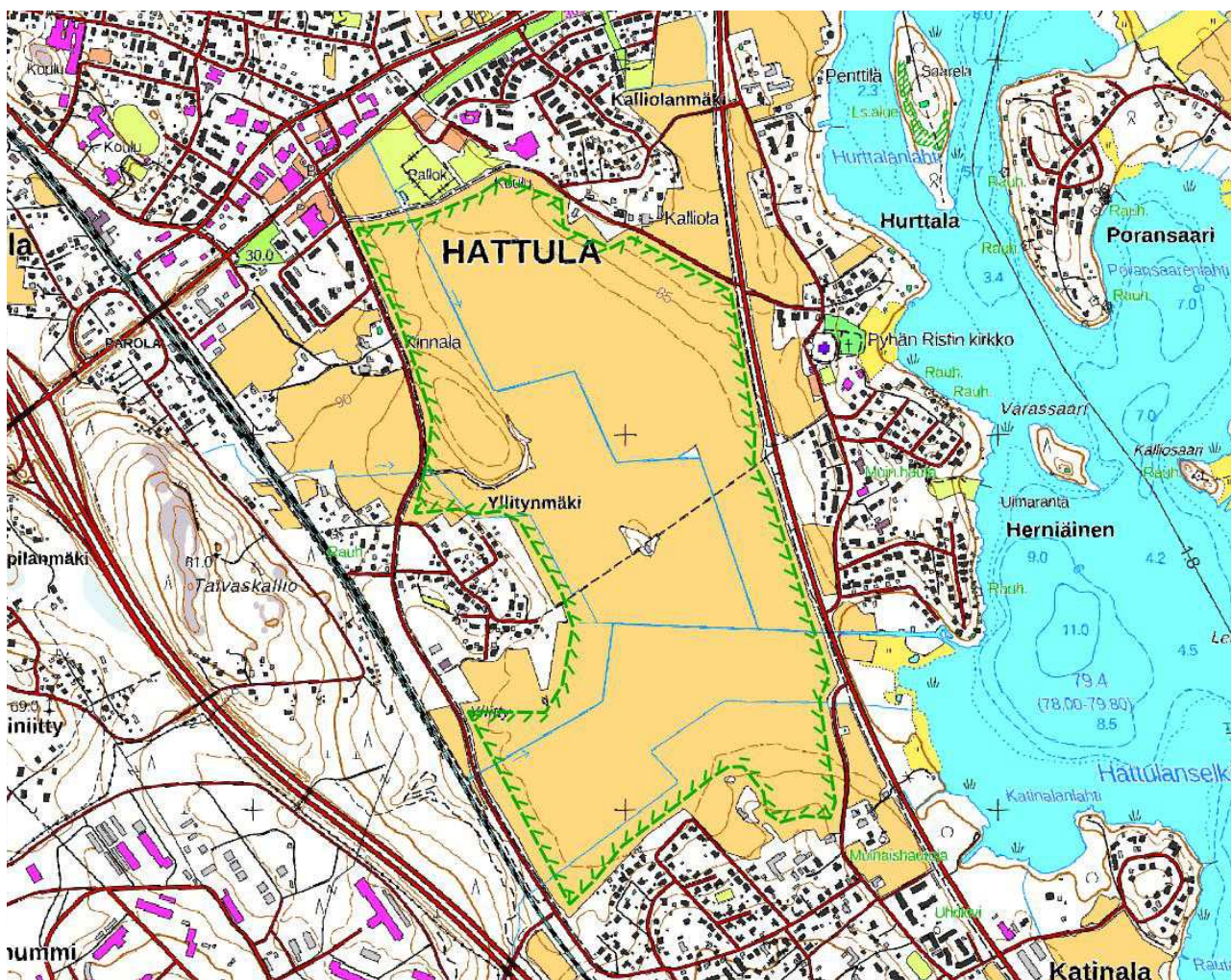
E: 358973

Uusi raja.

Kevätlevähdysalue: tundrahanhi 800-1400 (3)

Syyslevähdysalue: taivaanvuohi 16-35 (3)

Hattulan keskiosissa, Parolan ja Katinalan asutusalueiden välissä sijaitsevat peltoalueet. Pellot tulvivat herkästi, sillä ne sijaitsevat matalassa notkelmassa, ja kohteelle kerääntyy monipuolisesti eri kosteikkolajistoa. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella töyhtöhyppä, liro ja taivaanvuohi, syysmuuttokaudella töyhtöhyppä, naurulokki ja kalalokki.

Hattula, Lehijärvi

420005

Pinta-ala: 689 ha

N: 6770534

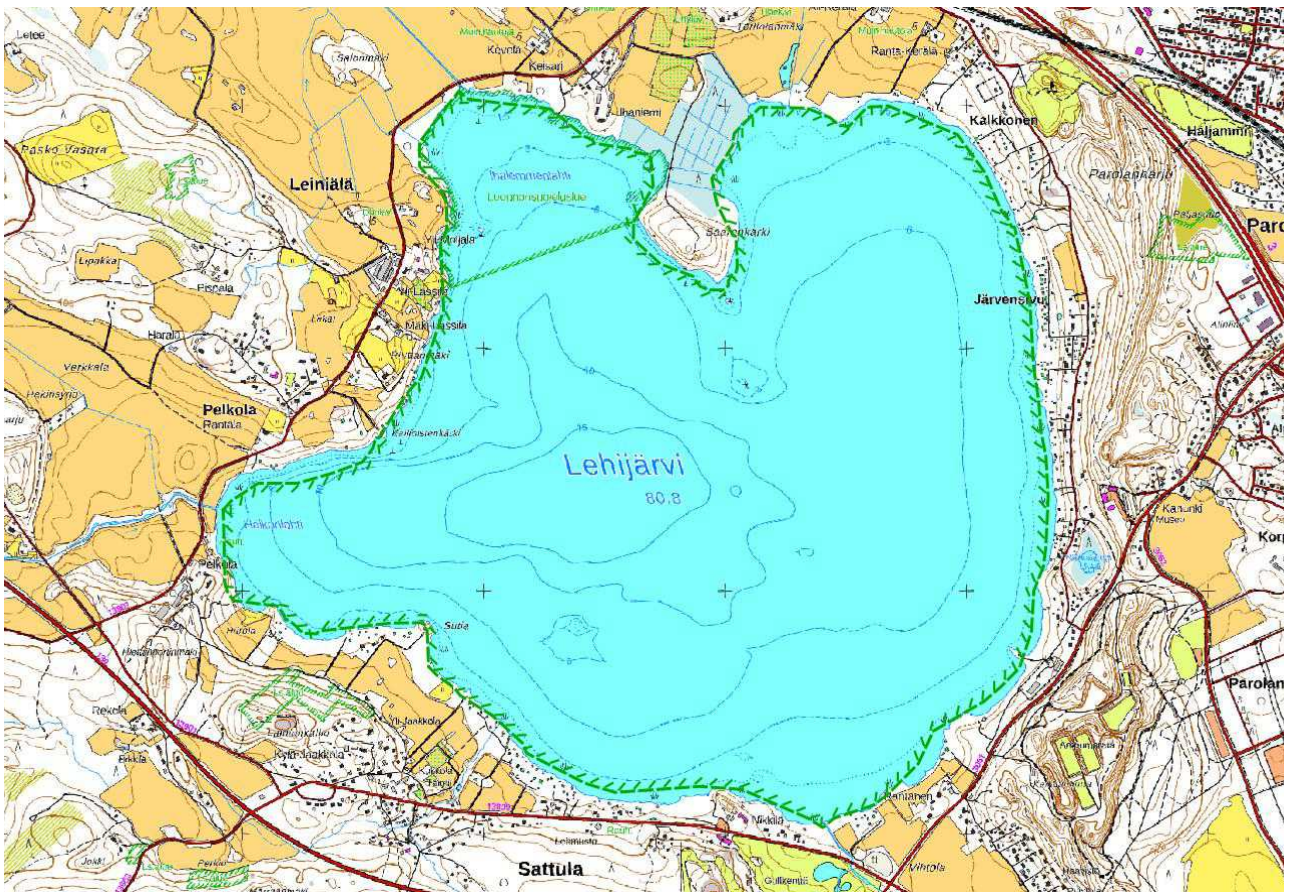
E: 354891

Rajaus FINIBA-rajauksen mukaan.

Kevätlevähdysalue: uivelo 10-20 (4), kaakkuri 6-15 (7), kuikka 15-20 (3), silkkiuikku 40-140 (8), pikkulokki 30-120 (3).

Syyslevähdysalue: silkkiuikku 100-300 (10), nokikana 40-80 (5).

Hattulan keskiosissa sijaitseva matala ja rehevöityvä järvi, joka kerää monipuolisesti kosteikkolajistoa. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella tavi, jouhisorsa ja tukkasotka, syysmuuttokaudella sinisorsa ja isokoskelo. Osa läheisillä peltoaukeilla (Suontaka ja Katinala) levähtävistä hanhista saapuu Lehijärvelle yöpymään.

Hattula, Mervenselkä-Lepaanvirta

420092

Pinta-ala: 146 ha

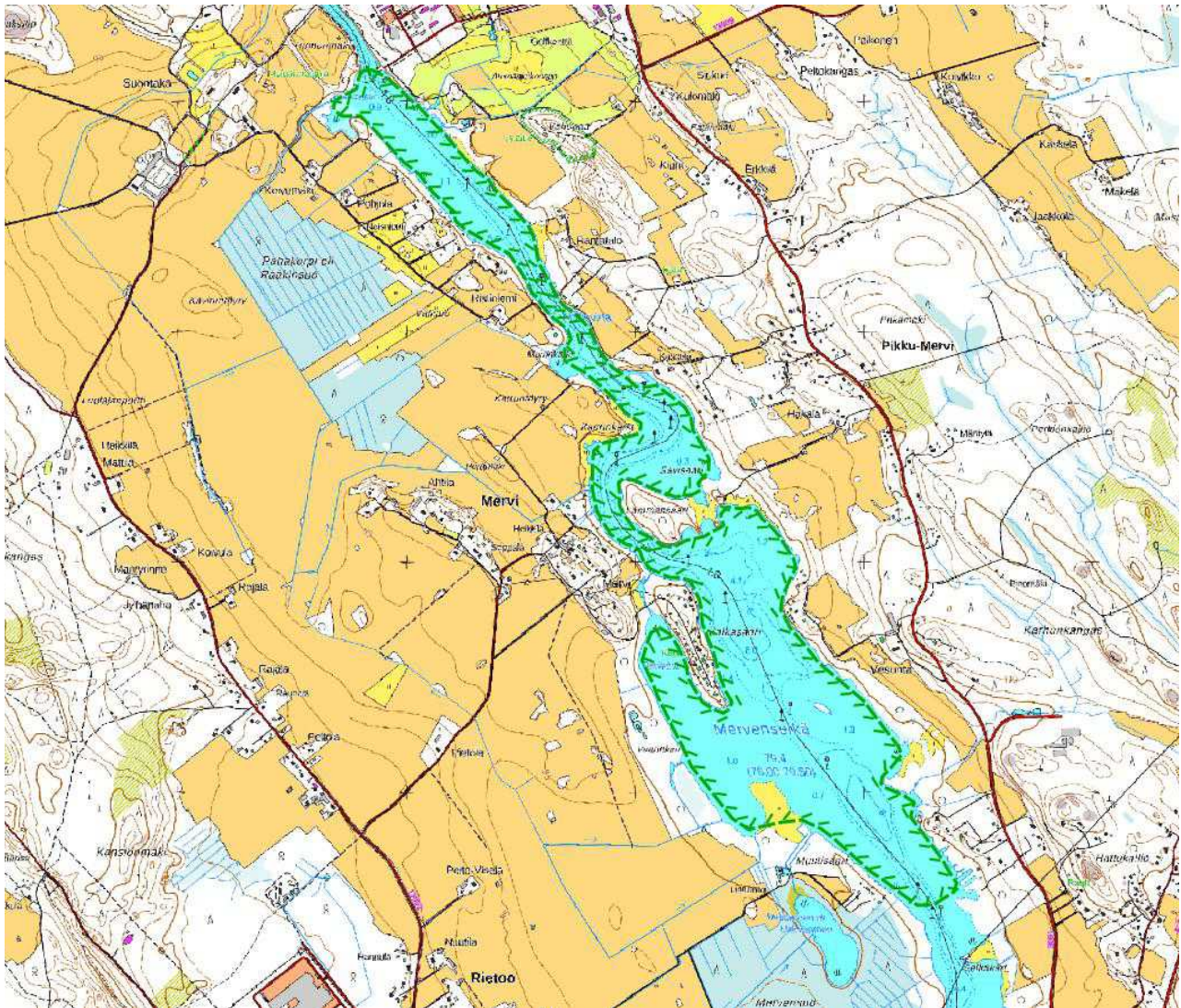
N: 6775905

E: 357304

Uusi rajaus

Vanajanselän ja Hattulanselän välissä sijaitseva kapea vesialue. Reittivesistön varrella sijaitseva useamman kosteikon kokonaisuus, kohteella on runsaasti ruovikoita sekä saraluhtia.

Kevätlevähdysalue: sinisorsa 190-200 (3), uivelo 10-40 (9).

Hattula, Suontaka-Mervi-Rietoo

420057

Pinta:ala 617 ha

N: 6775906

E: 355865

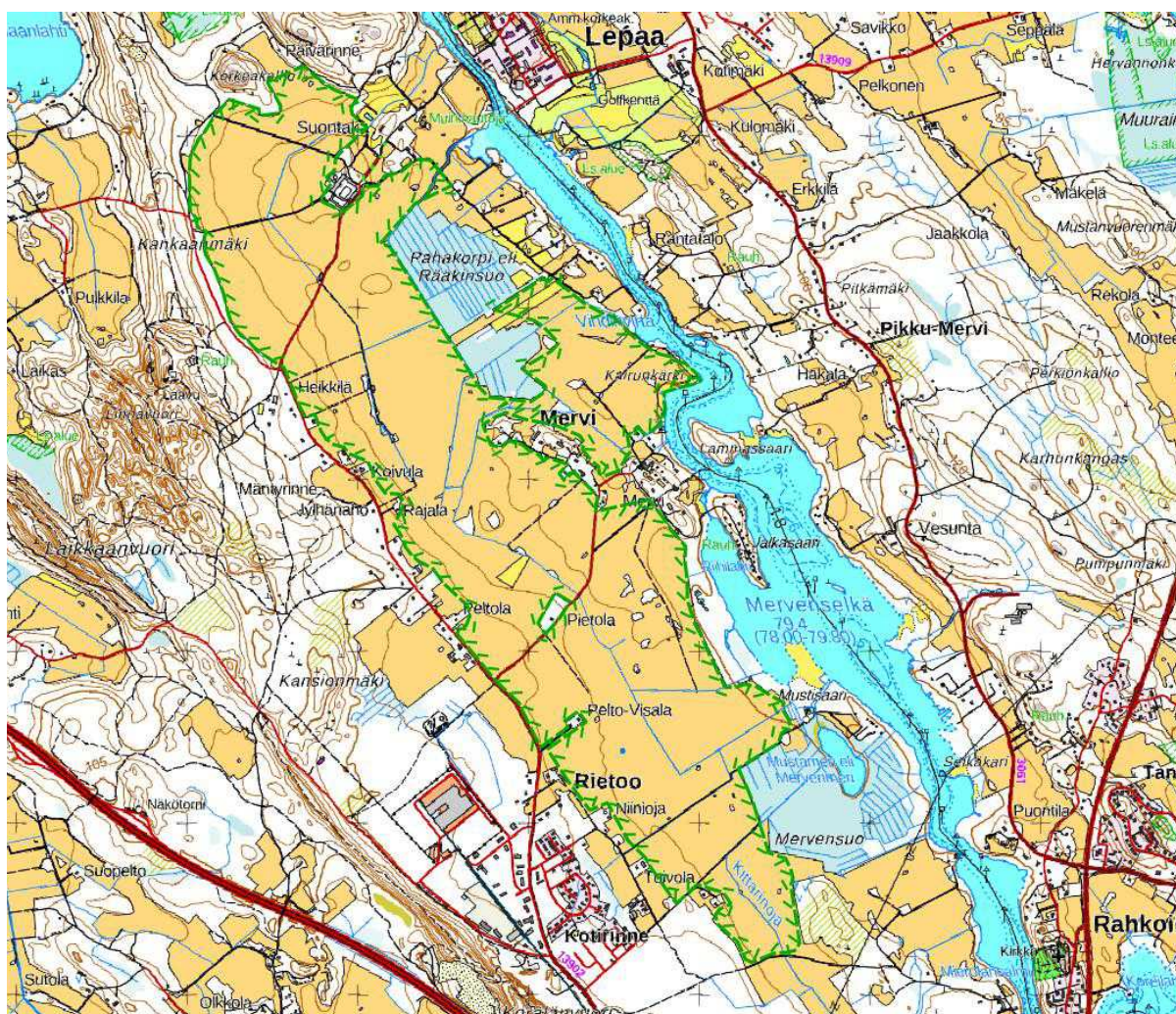
Alkuperäinen rajausta julkaistu vuonna 2016. rajausta päivitetty.

Kevätlevähdysalue: laulujoutsen 60-100 (3), metsähanhi 1300-4500 (4), tundrahanhi 650-6000 (4), kurki 50-200 (8), kapustarinta 300-1200 (6), töyhtöhyppä 200-700 (9), pikkukuovi 10-15 (4), kuovi 50-100 (3), suokukko 50-210 (4), selkälokki 10-15 (3).

Syyslevähdysalue: laulujoutsen 160-260 (4), valkuposkihanhi 3000-5000 (4), kurki 300-400 (8), töyhtöhyppä 200-400 (7), suokukko 100-300 (5), kalalokki 550-1200 (4).

Laaja pelto- ja laidunalue, jonka lintuarvot eivät ole riippuvaisia tulvista. Suontaka-Mervi-Rietoo on yksi Kanta-Hämeen tärkeimmistä maatalousympäristöjen kerääntymäalueista ja monella lajilla suurimmat – tai ainoat merkittävät – kerääntymät havaitaan täällä.

Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella sinisorsa, metsäviklo ja naurulokki, syysmuuttokaudella taivaanvuohi. Alue on myös lintuharrastukselle erittäin tärkeä, muutonhavainnointi on hyvin suosittua ja kohteella havaitaan runsaasti muutakin avoimien alueiden linnustoa, kuten petolintuja.

Hausjärvi, Hietoinen

420093

Pinta-ala: 335 ha

N: 6753044

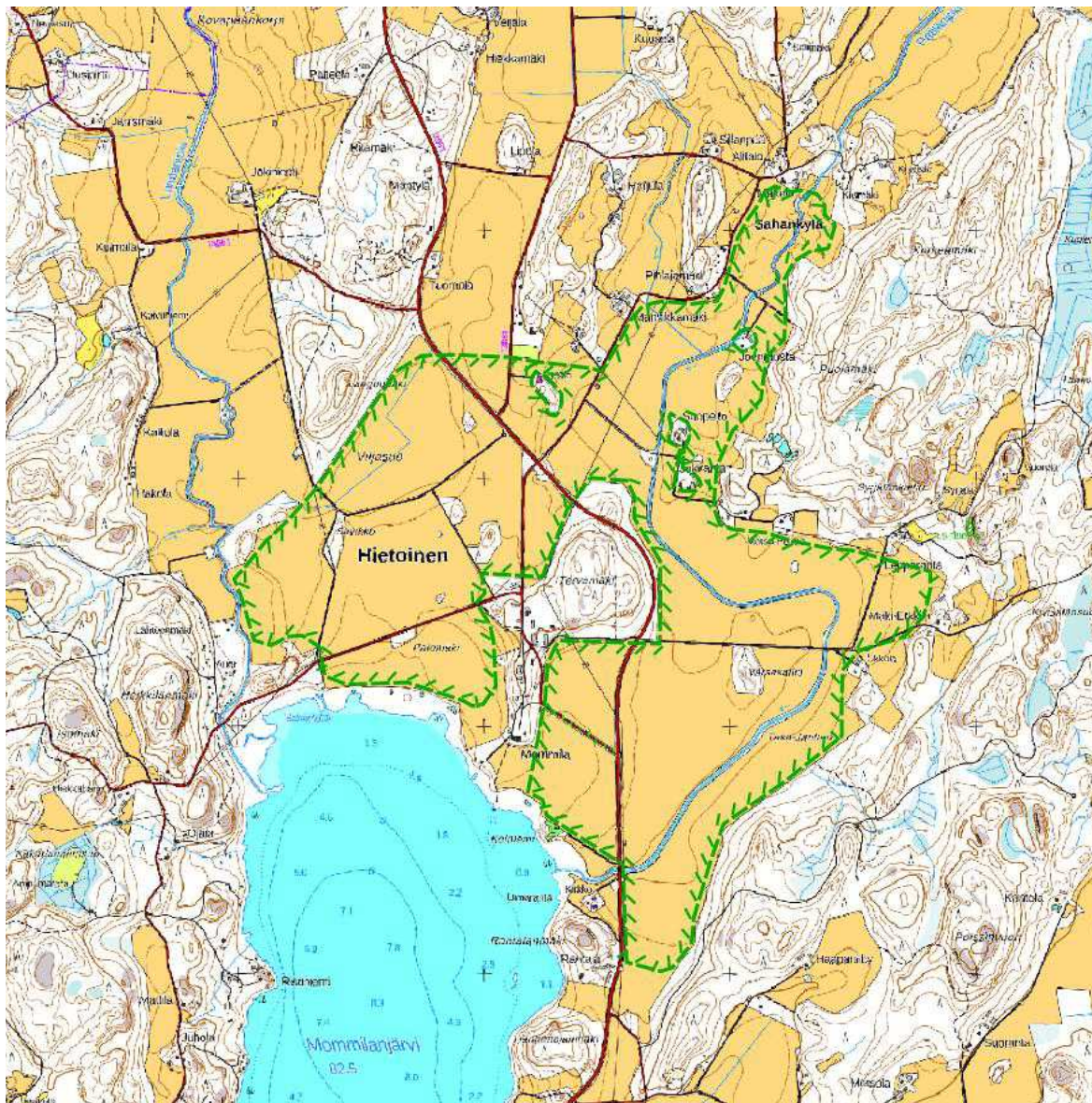
E: 394493

Uusi raja.

Kevätlevähdysalue: tundrahanhi 700-1000 (3), kalalokki 200-250 (3).

Syyslevähdysalue: valkoposkikhanhi 7000-30000 (4)

Mommilanjärven pohjoispäädyssä sijaitseva, Luhdanjoen ja Pätilänjoen varsilla sijaitseva peltoaluekokonaisuus. Muita huomionarvoisia lajeja kevätmuuttokaudella ovat metsähanhi, tavi, töyhtöhyppä ja selkälokki.

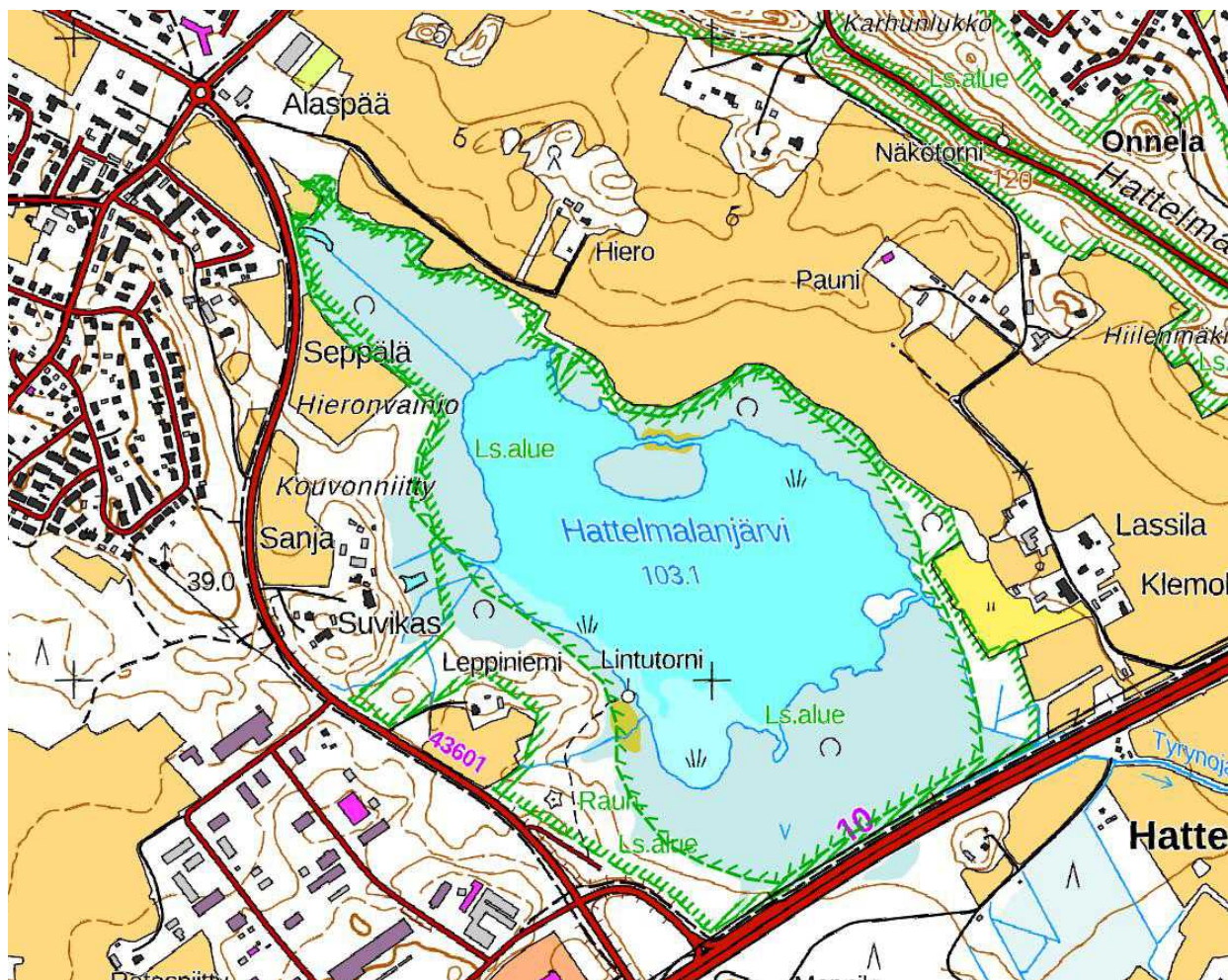

420023

N: 6762350

Osittain luonnonsuojelualueen mukainen raja.

Hämeenlinnan keskustan lounaispuolella sijaitseva lintujärvi, joka on pitkälle umpeenkasvanut ja soistunut. Järvellä on kuitenkin edelleen yhtenäinen, laajahko avovesialue. Järven länsipuolelta löytyy lintutorni. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuutolla suokukko ja pikkulokki, syysmuuttokaudella haapana, tukkasotka ja uivelo.

Hämeenlinna, Hauhonselkä

420067

Pinta-ala: 1353 ha

N: 6784196

Y: 365820

Vuonna 2016 julkaistu rajaust.

Syyslevähdysalue: isokoskelo 2000-7000 (9), silkkiuikku 50-150 (5).

Laaja järvenselkä Hauhon kirkonkylän vieressä, kohteelle kertyy esimerkiksi kokosukeltajia ja loppilintuja. Suurimmat lintumäärät havaitaan syyskaudella, erityisesti pienempien ja pohjoisempien vesistöjen jäätyessä. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella tavi ja uivelo, syysmuuttokaudella valkoposkihanhi, sinisorsa, uivelo ja harmaalokki.

Hämeenlinna, Ormajärvi

420094

Pinta-ala: 616 ha

N: 6775662

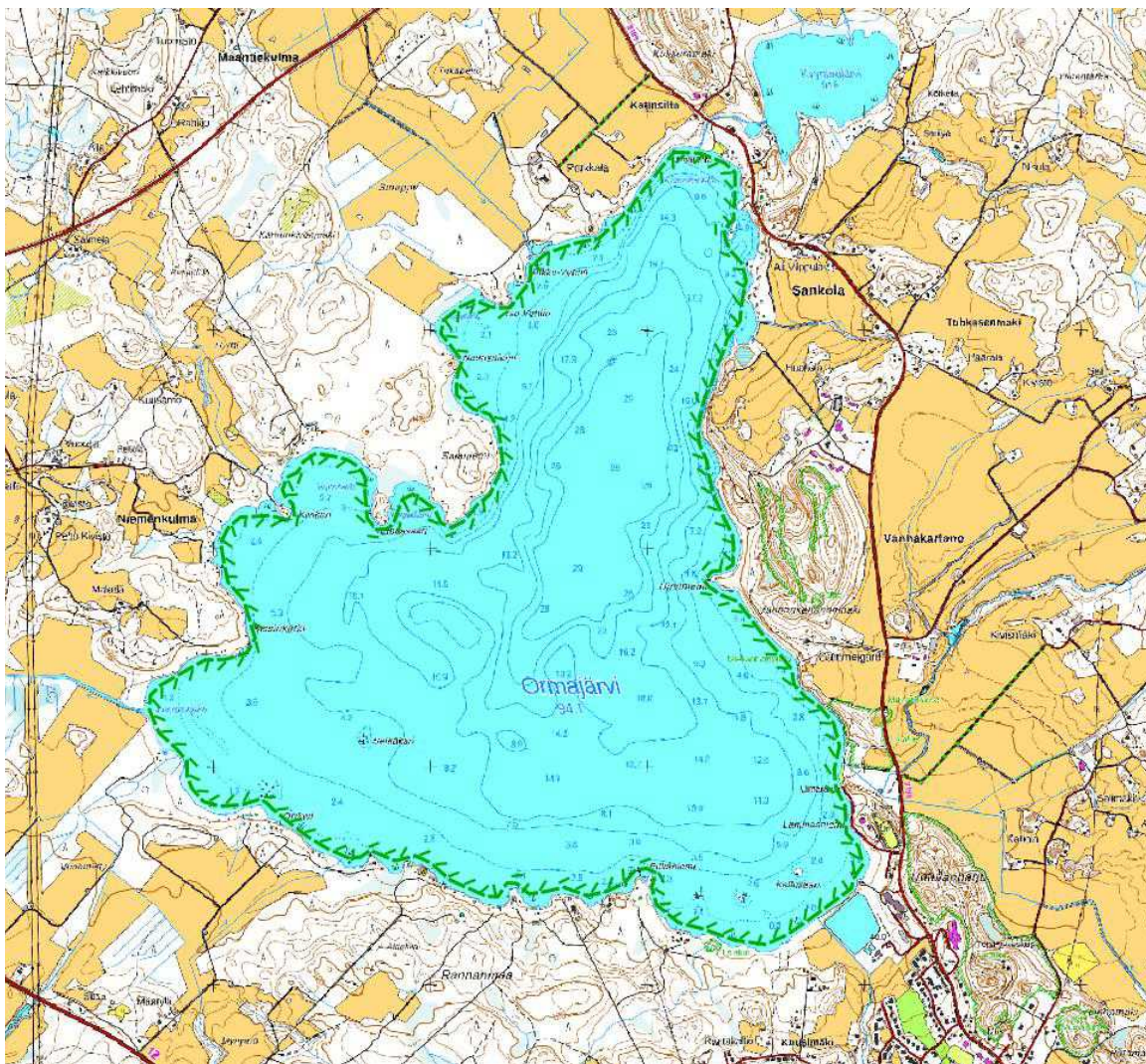
E: 390526

Uusi rajaus

Kevätlevähdysalue: silkkiuikku 30-40 (3)

Syyslevähdysalue: kuikka 20-40 (5), nokikana 35-45 (3).

Ormajärvi sijaitsee Lammin kirkonkylän pohjoispuolella, suuri kirkasvetinen järvi on tärkeä kerääntymäalue erityisesti kokosukeltajille. Lisäksi kohteelle kerääntyy yöpymään lähialueiden pelloilla ruokailevia hanhia.

Hämeenlinna, Vanajanselkä, selkäalue

420095

Pinta-ala: 2624 ha

N: 6780653

E: 351608

Uusi raja

Kevätlevähdysalue: kuikka 16-19 (3)

Syyslevähdysalue: isokoskelo 800-2500 (6), kaakkuri 10-25 (6), silkkiuikku 50-330 (4), kalatiira 600-1200 (5), harmaalokki 80-150 (3).

Laaja selkävesialue Hämeenlinnan luoteisosissa. Kohde kerää erityisesti kokosukeltajia ja loppilintuja, erityisesti syyskaudella. Kohde liittyy kiinteästi Vanajanselän lentoreittiin (420066), lähialueiden pelloilla ruokailevia hanhia saapuu Vanajanselälle yöpymään, lisäksi selkäveden kautta ohjautuu pohjoisempien selkävesialueiden (Päijänne, Längelmävesi) kautta kulkeutuvaa syysmuuttoa. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella kalatiira, pikkulokki ja naurulokki. Vanajanselältä löytyy myös tärkeitä lintujen pesimäluotoja.

Hämeenlinna, Vanajavesi

420065

Pinta-ala: 67 ha

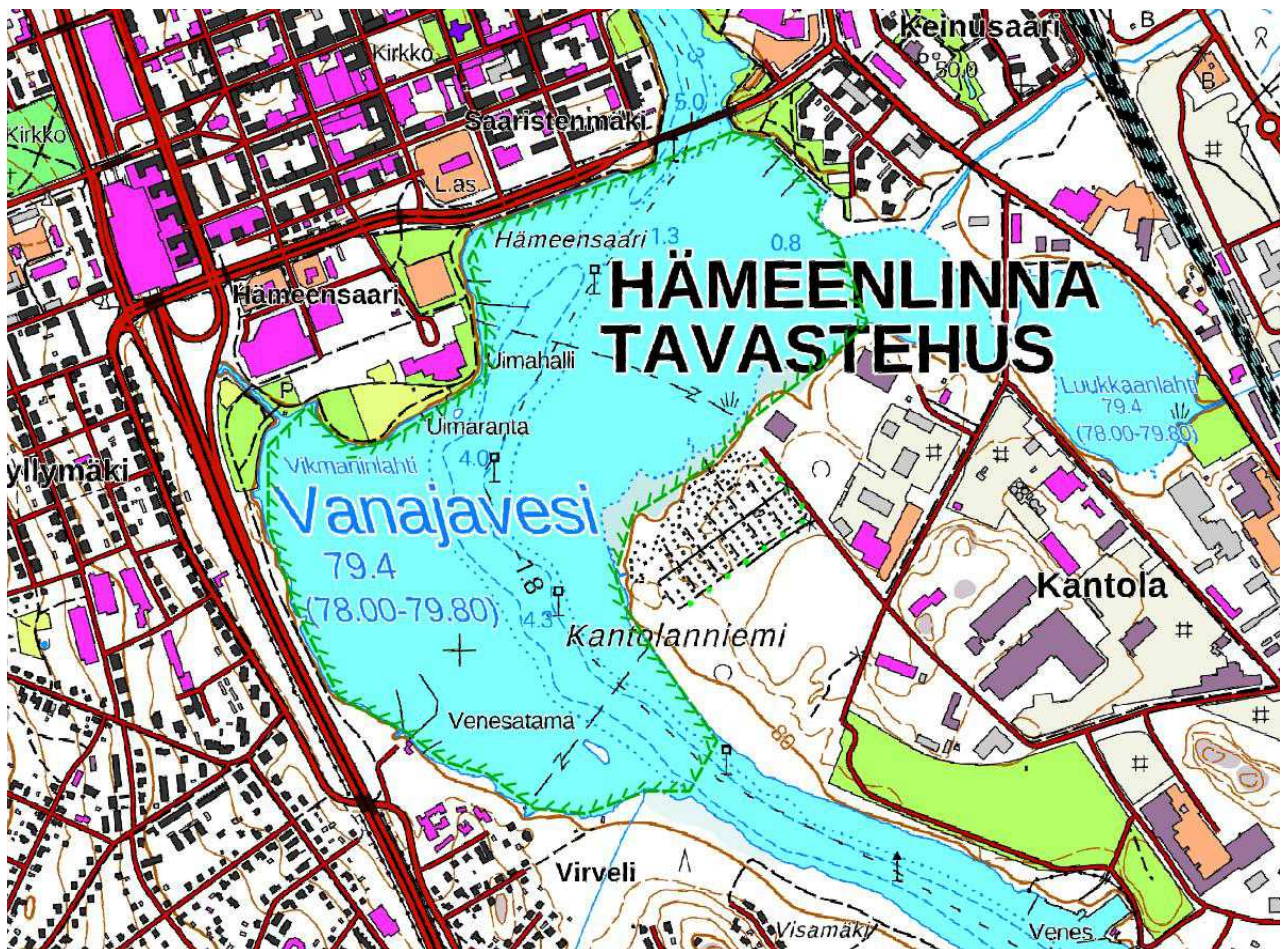
N: 6764312

E: 363182

Vuonna 2016 julkaistu rajausta.

Kevätlevähdysalue: telkkä 40-60 (4), nokikana 20-30 (4), kalatiira 150-240 (10), naurulokki 500-1800 (10), selkälokki 20-50 (8), harmaalokki 140-340 (10)

Hämeenlinnan keskustan vieressä sijaitseva Vanajavesi on Kanta-Hämeen tärkein loppilintujen kerääntymäalue. Lisäksi alueelle kertyy monipuolisesti vesilintuja. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella silkkiuikku ja syysmuuttokaudella harmaalokki.

Hämeenlinna, Vuorentaan pellot

420058

Pinta-ala: 363 ha

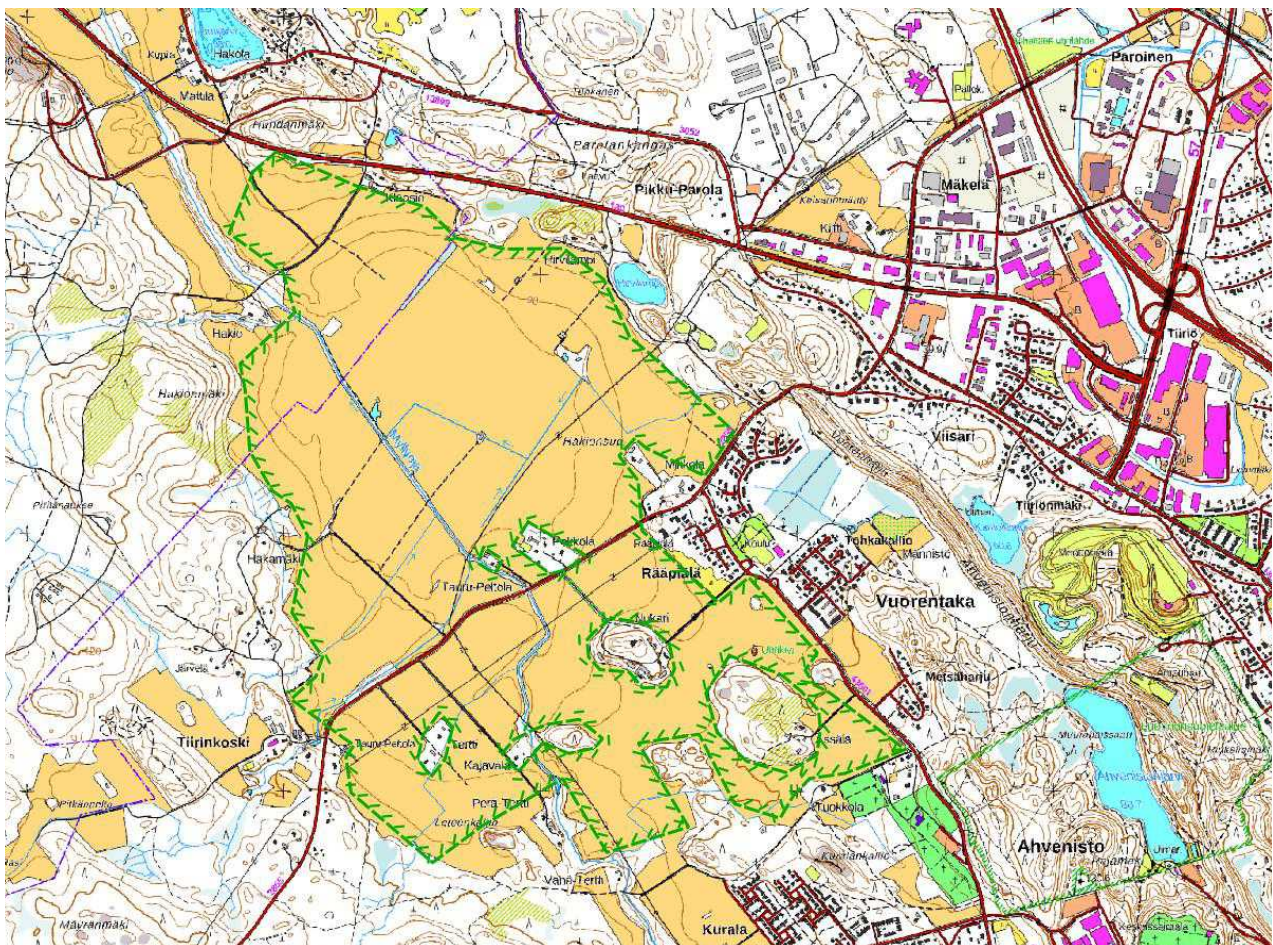
N: 6766035

E: 357819

Vuonna 2016 julkaistu raja

Kevätlevähdysalue: kurki 50-150 (3), töyhtöhyppä 200-250 (3), naurulokki 450-1800 (3)

Hämeenlinnan keskustan länsipuolella sijaitseva peltoaukea. Pellot osin tulvivat keväisin ja kohteelle kerääntyy monipuolisesti kosteikkolajeja, sekä lokkeja ja varpuslintuja. Alue on myös suosittu muutonhavainnoinnille. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätkuultokaudella kapustarinta, suokukko, taivaanvuohi ja kalalokki, syysmuuttokaudella laulujoutsen ja suokukko.

Hämeenlinna, Äimäjärvi

420056

Pinta-ala: 405 ha

N: 6775750

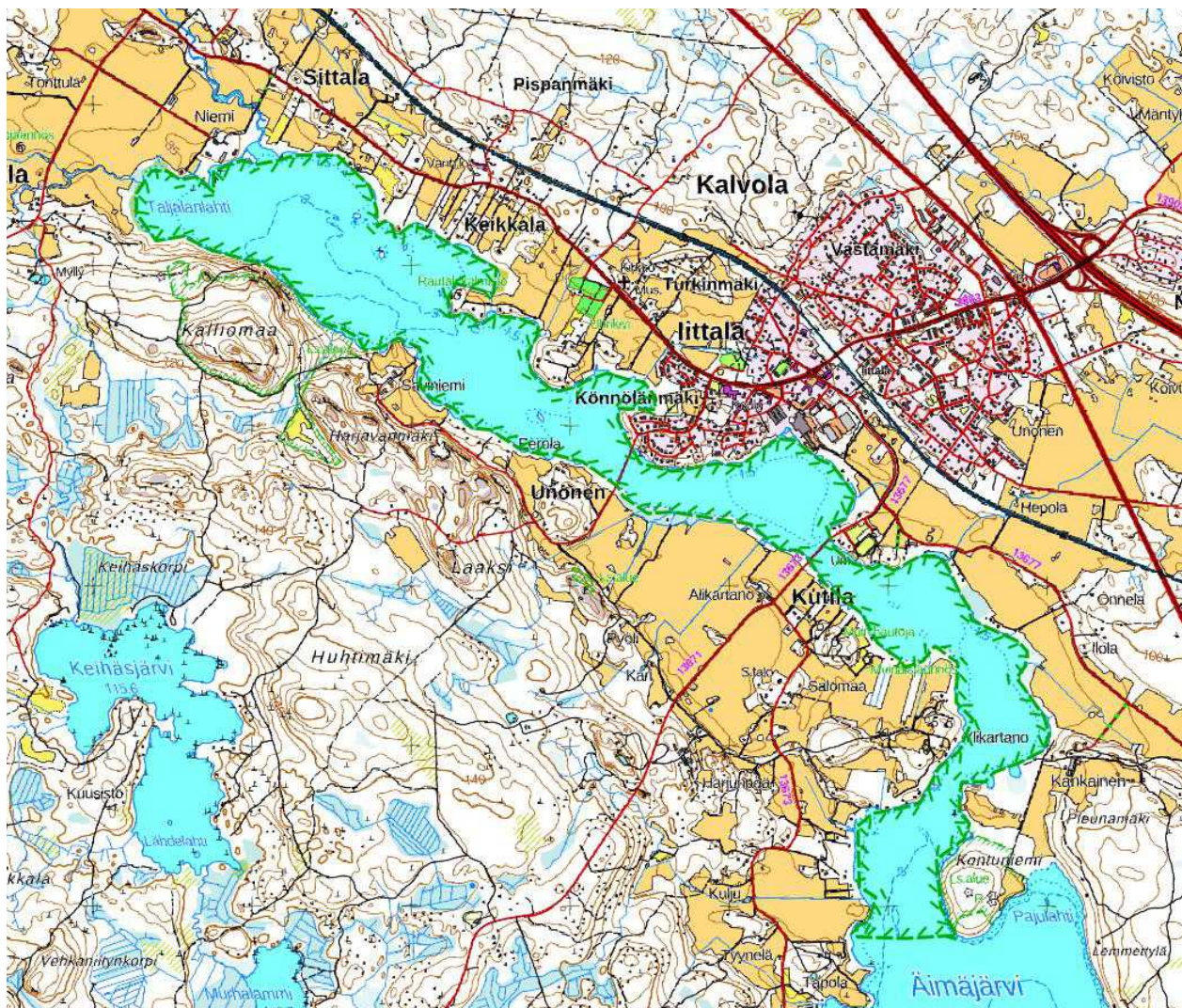
E: 344328

Alkuperäinen rajausta julkaistu vuonna 2016, rajausta päivitetty.

Kevätlevähdysalue: punasotka 6-10 (4), uivelo 12-24 (3).

Syyslevähdysalue: uivelo 10-30 (4), isokoskelo 800-1200 (3).

Entisen Kalvolan kunnan alueella, Iittalan lounaispuolella sijaitseva Äimäjärvi on monipuolinen kohde, mutta valitettavasti retkeilyaktiivisuus alueella näyttää vähentyneen. Äimäjärvi on myös maakunnallisesti arvokas pesimäalue. Muita huomionarvoisia kerääntymälajeja kohteella ovat kevätkuultokaudella sinisorsa ja syyskuultokaudella laulujoutsen.

Janakkala, Ahilammi

420096

Pinta-ala: 41 ha

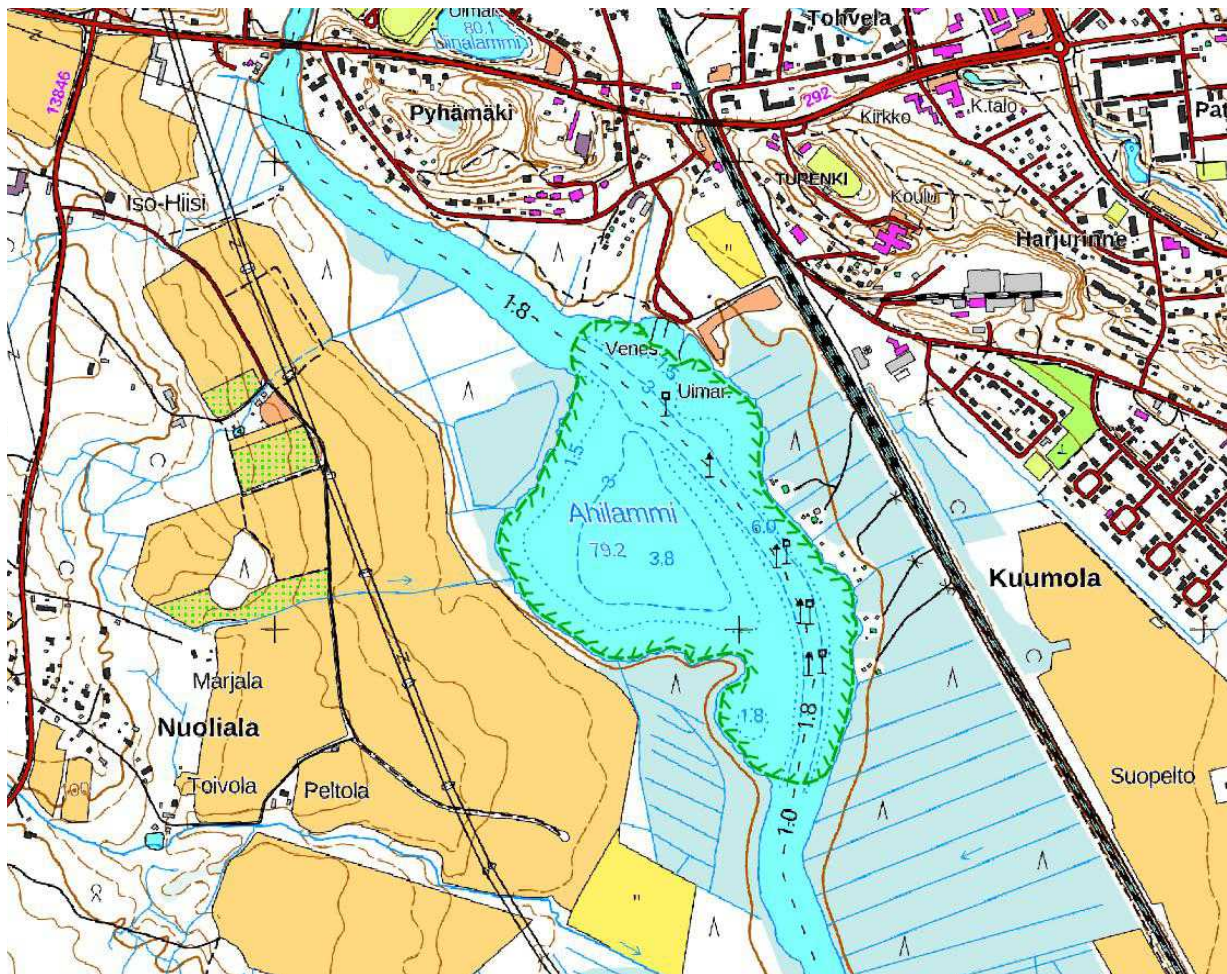
N: 6755174

E: 371887

Uusi raja.

Kevätlevähdysalue: tukkasotka 40-80 (4), uivelo 10-13 (3).

Janakkalassa Turengin taajama-alueen kupeessa sijaitseva pienehkö kosteikkoalue. Kohde on tärkeä erityisesti kokosukeltajasorsille ja ilmeisesti myös kahlaajille, muista huomionarvoisista lajeista kevätmuutolla havaitaan merkittäviä määriä valkovikloja. Retkeilyaktiivisuus kohteella on melko vähäistä, joten retkisuunnitelmia kannattaa tehdä myös tälle alueelle.

Janakkala, Hakoinen

420054

Pinta-ala: 105 ha

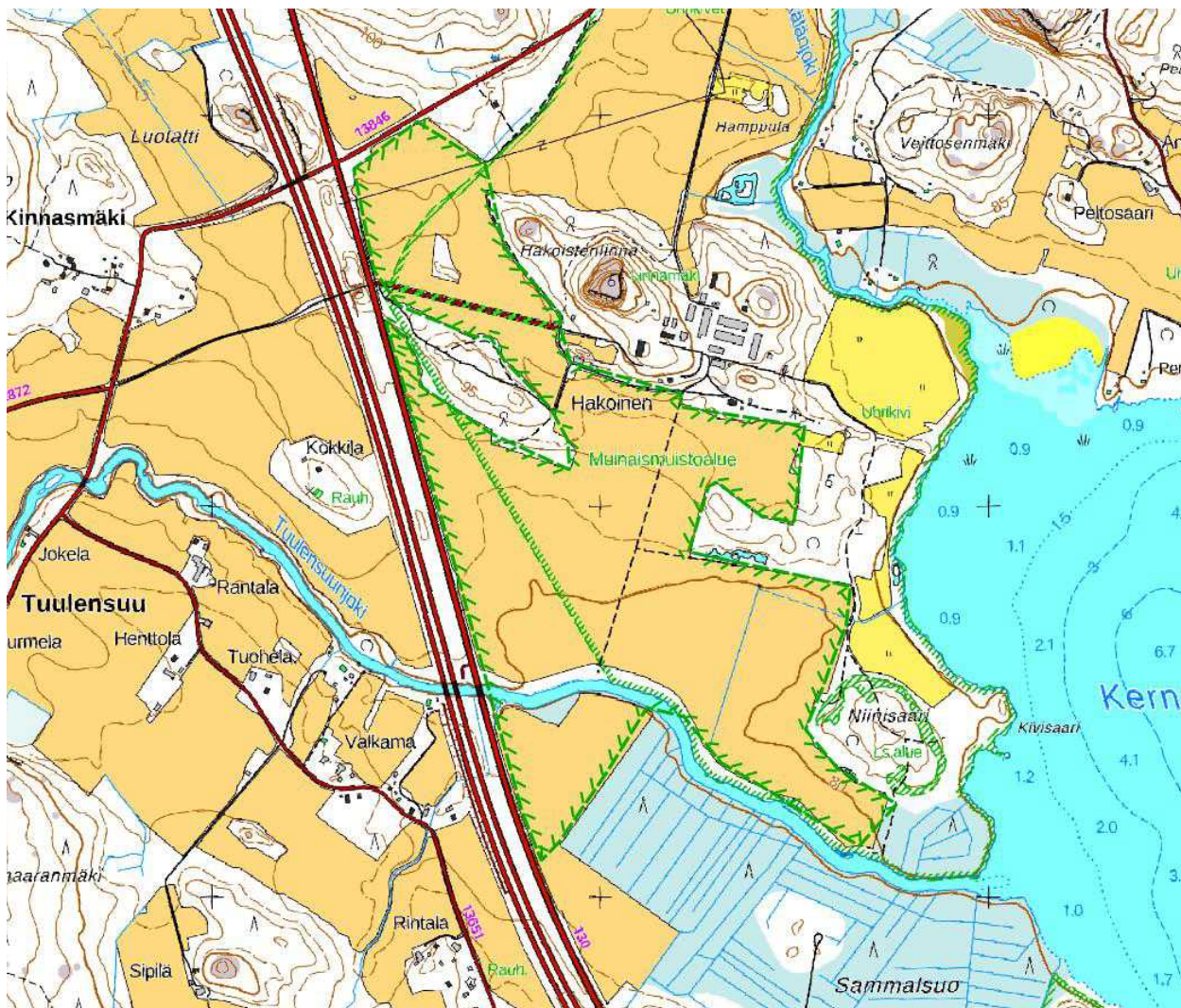
N: 6750931

E: 369007

Alkuperäinen rajausta julkaistu vuonna 2016, rajausta päivitetty.

Kevätlevähdysalue: metsähanhi, haapana, sinisorsa, jouhisorsa, tukkasotka.

Hakoisten kartanon mailla sijaitsevat tulvapellot, jotka keräävät levähtäviä lintuja erityisesti kevätkausina. Peltoalue muodostaa tärkeän kokonaisuuden Kernaalanjärven (420059) kanssa. Alue on myös kulttuurihistoriallisesti mielenkiintoista, huomattava osa rajauksesta kuuluu muinaismuistoalueeseen. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella kevätmuuttokaudella ovat tavi, punasotka, suokukko, valkoviklo ja liro.

Janakkala, Kernaalanjärvi

420059

Pinta-ala: 670

N: 6749963

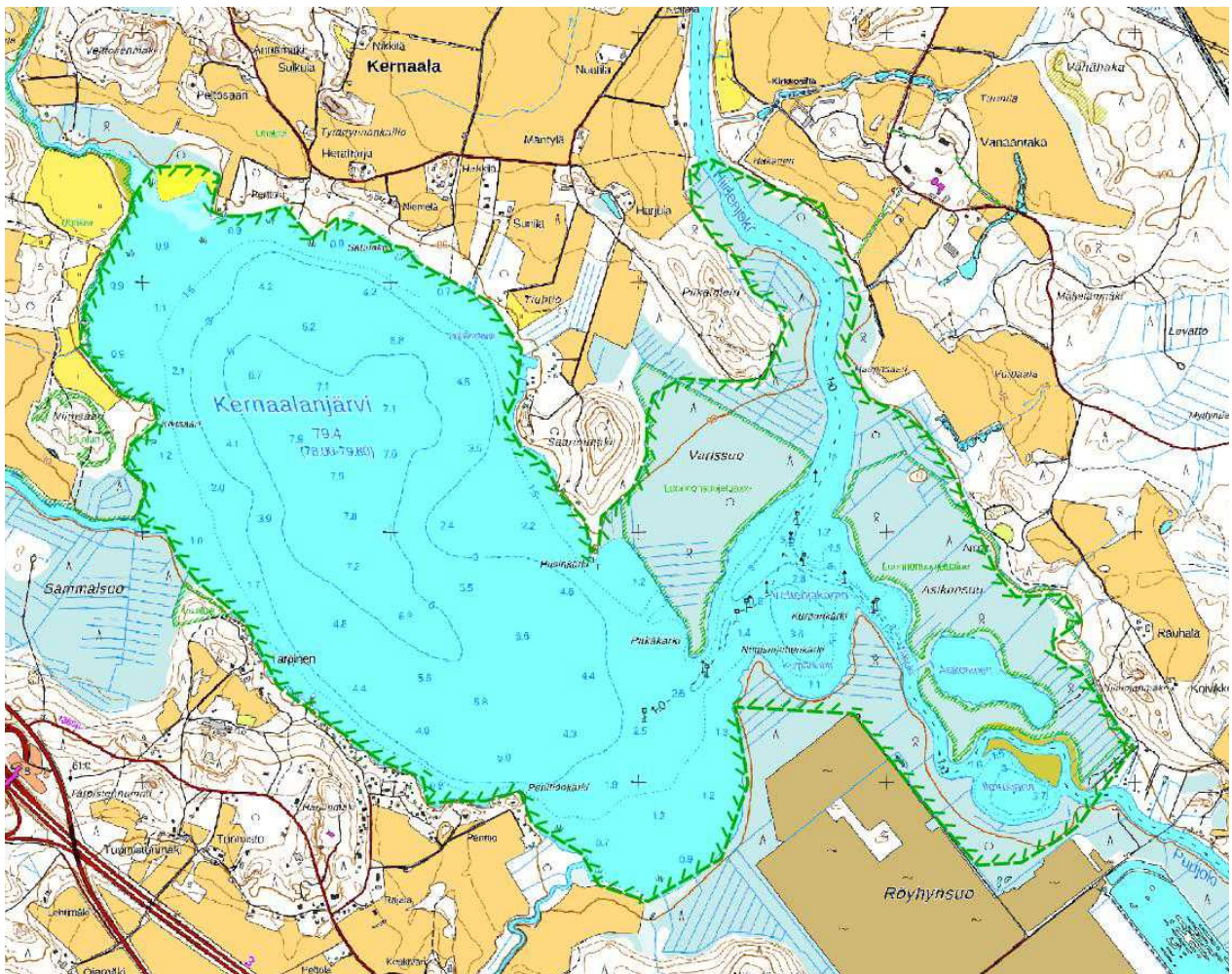
E: 371767

Vuonna 2016 julkaistu rajausta.

Kevätlevähdysalue: laulujoutsen 80-145 (4), metsähanhi 1700-8000 (4), uivelo 12-38 (3), naurulokki 1200-1500 (3).

Syyslevähdysalue: valkoposkihanhi 4000-30000 (5), haapana 120-300 (3), tavi 50-270 (3), sinisorsa 300-1000 (8), uivelo 30-70 (3), kalalokki 800-3000 (7).

Kernaalanjärven MAALI-alue koostuu itse järvenselästä sekä sen itäosissa sijaitsevasta Asikonmeren ruovikko-jokivarsi- ja suoalueesta. Kernaalanjärvi kerää monipuolisesti kosteikkolintuja, kuten puolisuikeltaja- ja kokosuikeltajasorsia, joutsenia ja lokkeja. Lisäksi kohde on luokiteltu maakunnallisesti arvokkaaksi pesimäalueeksi. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella kevätmuuttokaudella ovat tundrahanhi, sinisorsa, telkkä ja kalalokki, sekä syysmuuttokaudella tukkasotka ja harmaalokki.

Janakkala, Korpi

420097

Pinta-ala: 340 ha

N: 6756373

E: 378249

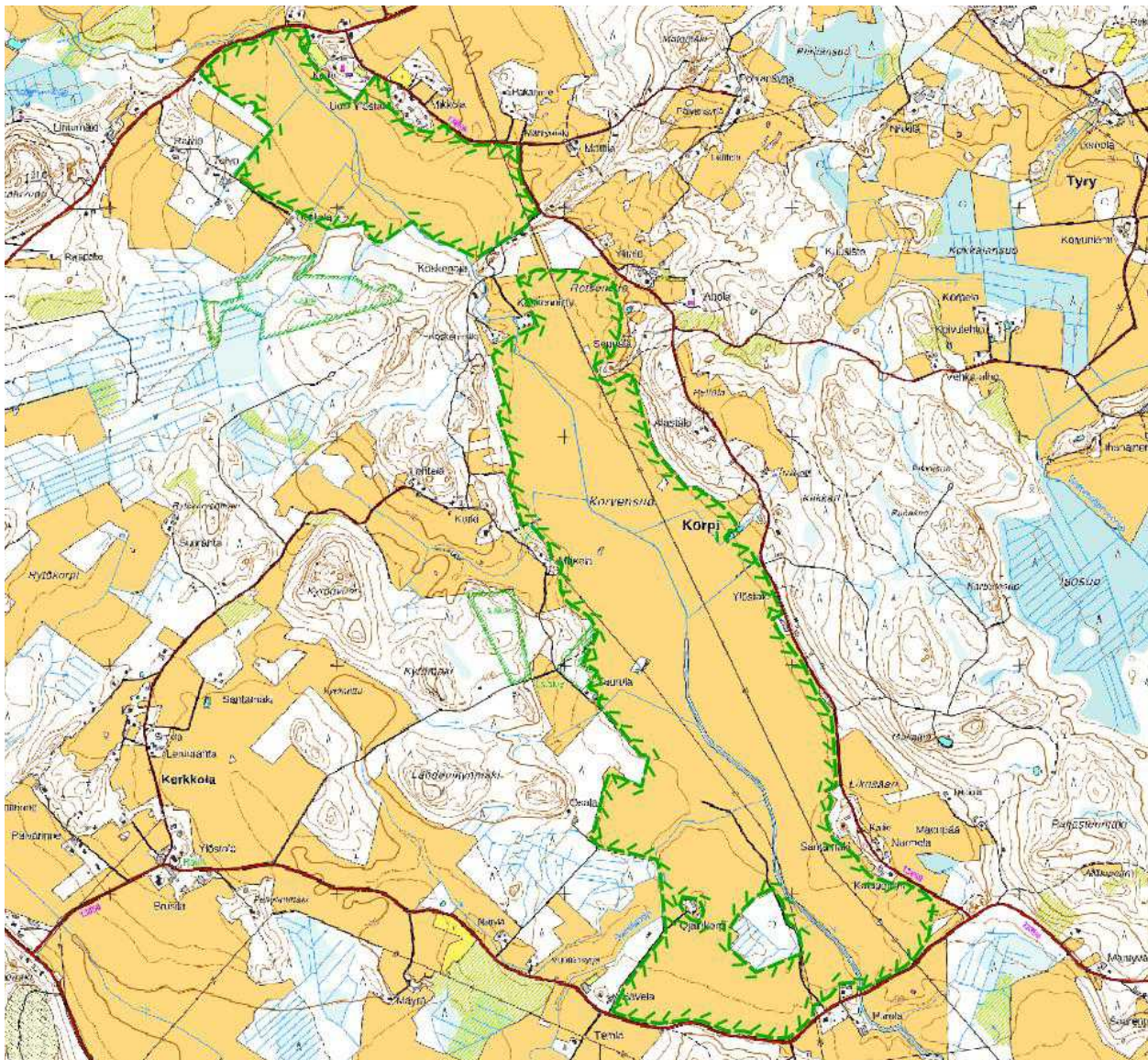
Osa-alueita: 1

Uusi rajaus

Kevätlevähdysalue: *sinisorsa* 200-300 (3), *kurki* 60-120 (3), *suokukko* 50-120 (3).

Syyslevähdysalue: *pikkujoutsen* 5-20 (3), *laulujoutsen* 300-750 (5).

Janakkalan koillisosissa sijaitseva peltoalue, joka kerää kosteikkolintuja sekä kevät- että syyskausina. Kohde muodostaa tärkeän kokonaisuuden Mallinkainen-Tanttala -peltoalueen (420098) kanssa. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätkuultokaudella suokukko, valkoviklo ja taivaanvuohi.

Janakkala, Lastujärvi

420062

Pinta-ala: 70 ha

N: 6758237

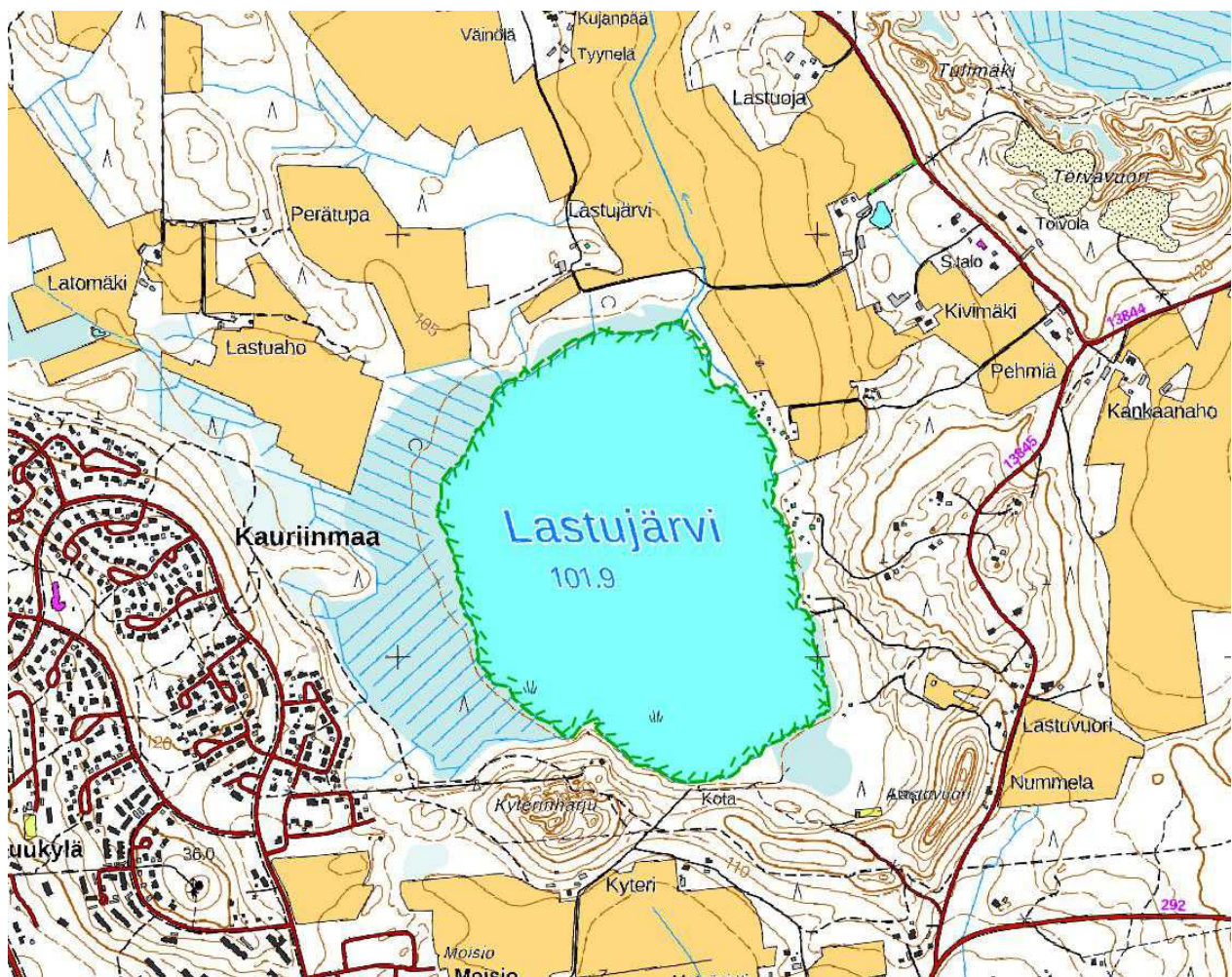
E: 373565

Vuonna 2016 julkaistu raja-
aus.

Kevätlevähdysalue: tukkasotka 40-70 (3), telkkä 40-60 (6).

Syyslevähdysalue: haapana 180-210 (6), lapasorsa 9-13 (3), tukkasotka 80-160 (9), telkkä 60-150 (6), uivelo 18-34 (3), nokikana 30-48 (3).

Lastujärvi on pienialainen ja rehevä järvi, joka kerää sekä puolisuikeltajasorsia että kokosuikeltajia kevät- että syyskaudella. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätmuuttokaudella uivelo ja syysmuuttokaudella tavi.

Loppi, Kaartjärvi

420070

Pinta-ala: 561

N: 6739265

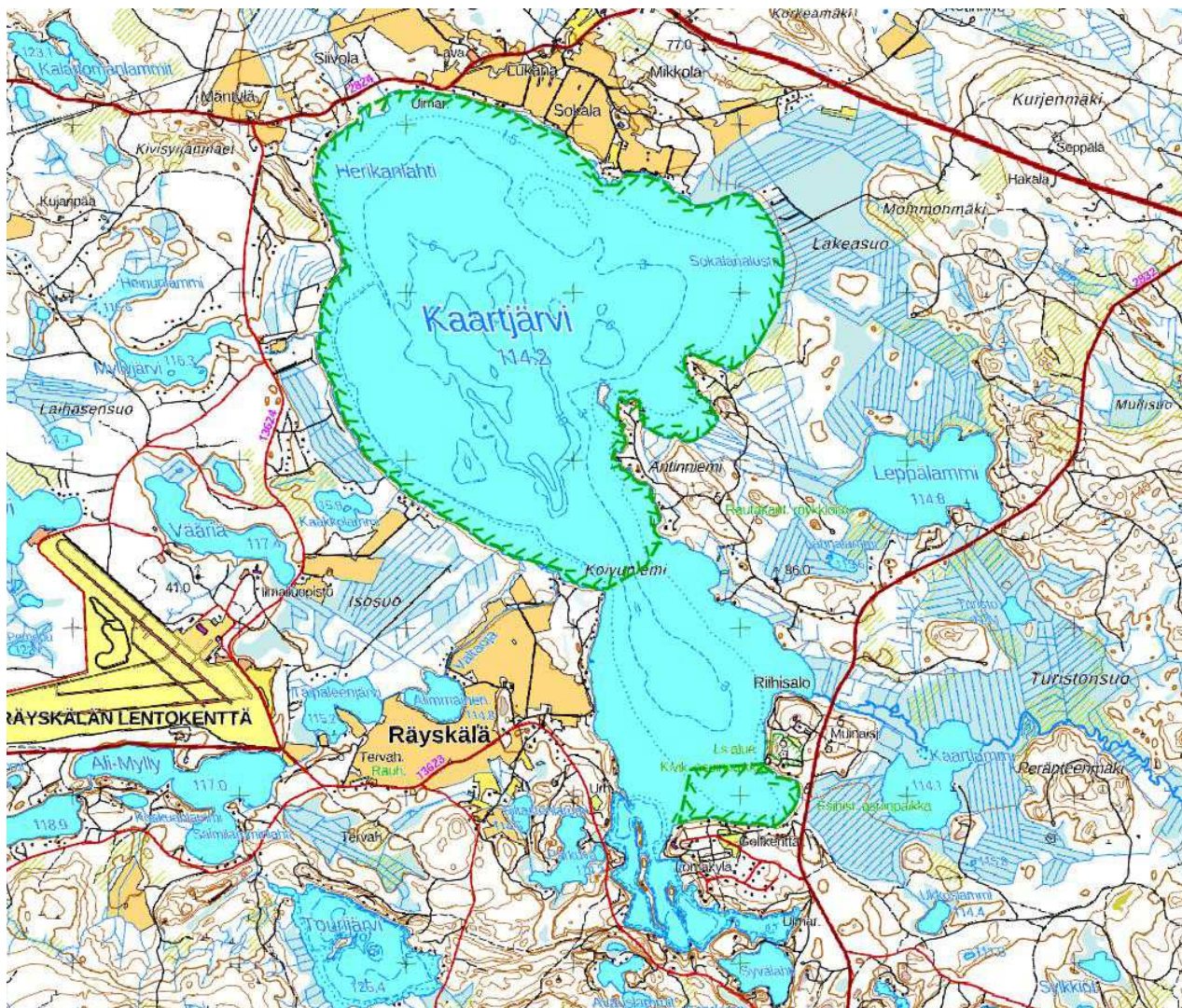
E: 345158

Osa-alueita: 1

Vuonna 2016 julkaistu rajaus.

Syyslevähdysalue: *sinisorsa* 150-560 (5), *kuikka* 20-60 (8), *pikkulokki* 25-27 (3).

Lopen luoteisosissa sijaitseva Kaartjärvi kerää muutoilta levähtävää kosteikkolajistoa erityisesti syksyisin. Kohteella on myös pesimälinnustollisia arvoja, se valittiin maakunnallisesti arvokkaaksi pesimäalueeksi vuonna 2016 julkaistussa raportissa. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat syysmuuttokaudella tavi, isokoskelo ja silkkiuikku.

Riihimäki, Riihiviita

420060

Pinta-ala: 409 ha

N: 6741474

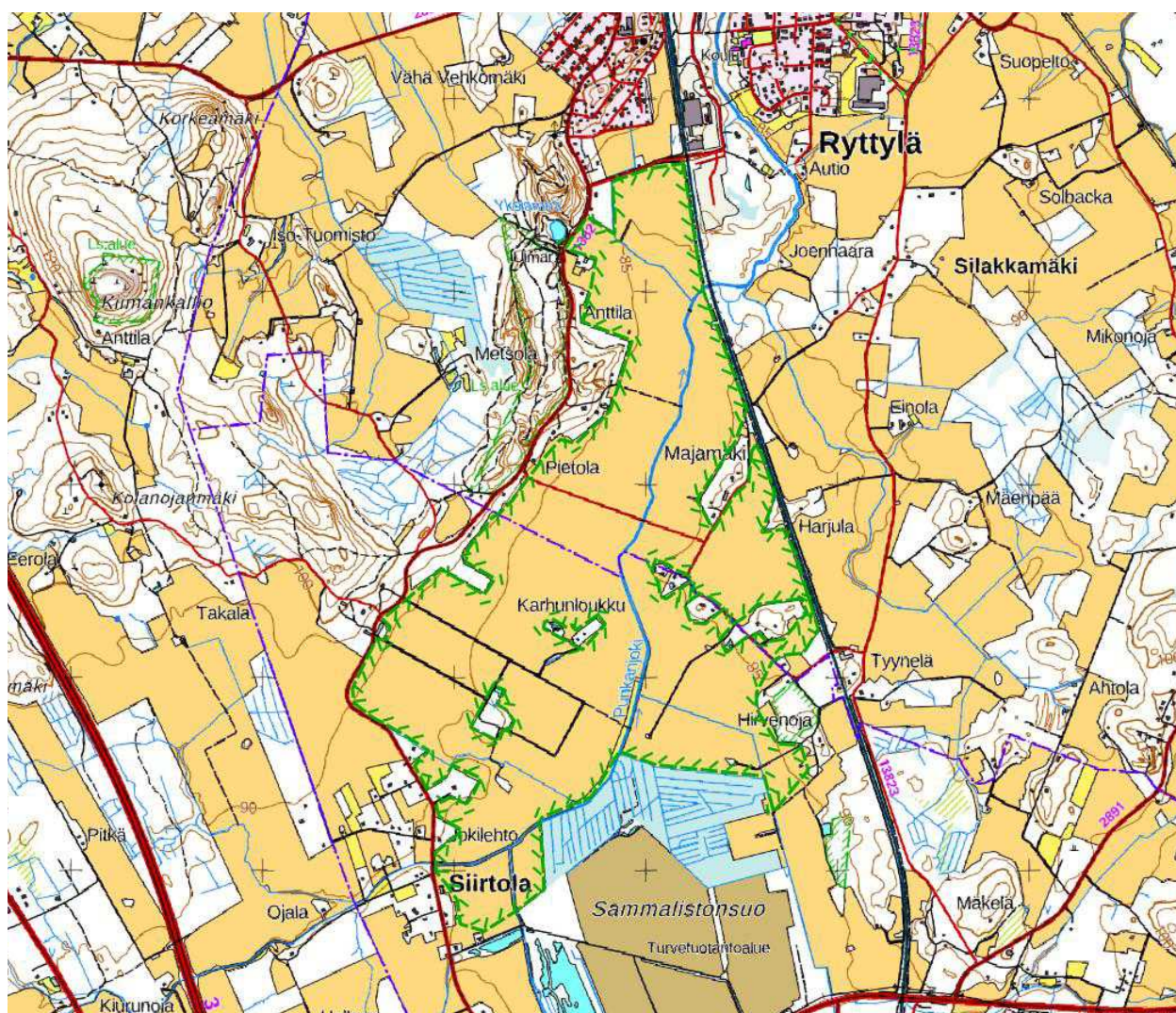
E: 377769

Alkuperäinen rajausta julkaistu vuonna 2016, rajausta päivitetty.

Kevätlevähdysalue: kapustarinta 400-750 (6), suokukko 170-1200 (4).

Syyslevähdysalue: valkoposkihanhi 6000-12000 (3).

Riihimäen kaupunkialueen pohjoispuolella ja osittain Hausjärven kunnan alueella sijaitseva Riihiviidan peltoaukea on tärkeä levähdysalue joutsenille, hanhille sekä kahlaajille. Alue muodostaa tärkeän kokonaisuuden yhdessä Sammalistonsuon kosteikkojen (420099) sekä lentoreitin (420012) kanssa. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätkuultokaudella metsähanhi, tundrahanhi, kuovi ja taivaanvuohi, sekä syyskuultokaudella laulujoutsen, töyhtöhyppä, kapustarinta ja suokukko.

420099

Pinta-ala: 67 ha

N: 6738944

E: 378133

Osa-alueita: 3

Uusi rajuus.

Kevätlevähdysalue: lapasorsa 10-25 (5), nokikana 40-60 (8), suokukko 70-340 (9), mustaviklo 10-22 (5), valkoviklo 20-25 (4), liro 100-480 (8), taivaanvuohi 20-80 (4), pikkulokki 30-70 (6).

Syyslevähdysalue: haapana 200-500 (7), tavi 100-180 (8), sinisorsa 250-380 (8), lapasorsa 10-15 (5), jalohaikara 9-25 (3), harmaahaikara 20-34 (5), nokikana 40-170 (10), suokukko 50-250 (3), mustaviklo 12-28 (4), liro 100-200 (7), taivaanvuohi 15-70 (10).

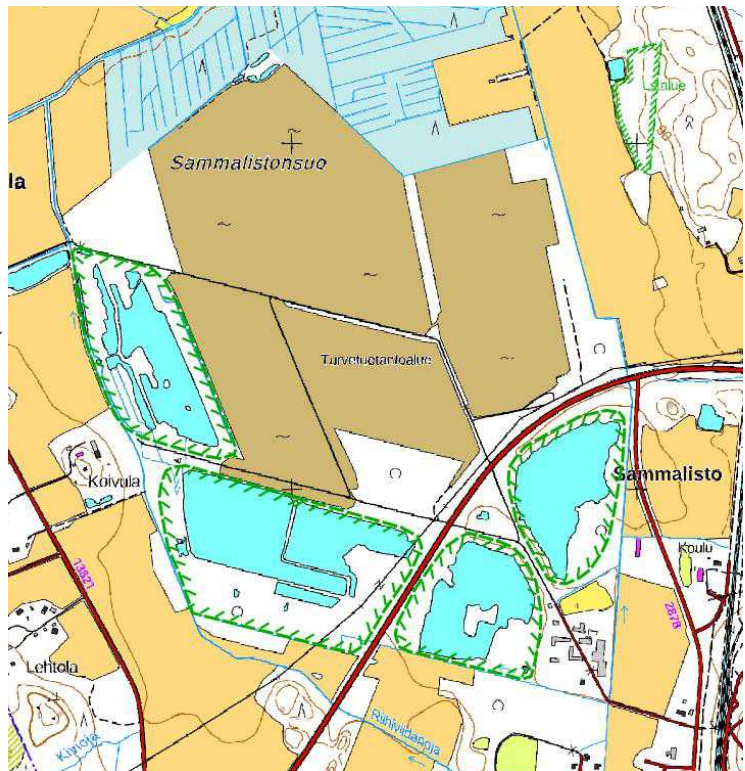
Pesimälajit: haapana, harmaasorsa, sinisorsa, heinätavi, lapasorsa, punasotka, tukkasotka, härkälintu, mustakurkku-uikku, kaulushaikara, luhtakana, luhtahuitti, liejukana, nokikana, pikkulokki, naurulokki, ruokokerttunen, rytikerttunen, rastaskerttunen.

Sammalistonsuon MAALI-alue sijaitsee Riihimäen kaupunkialueen pohjoispuolella ja kattaa neljä erillistä kosteikkoallasta. Sammalistonsuon kosteikkoalue on maakunnan tärkeimpiä kosteikkolajien kerääntymäalueita, se kerää erityisesti puolisuikeltajasorsia, rantakanoja ja kahlaajia.

Sammalistonsuon turvetuotantoalueelle kertyy maakunnallisesti arvokkaita määriä joutsenia ja hanhia, mutta koska alue on edelleen teollisessa käytössä, sitä ei voi sisällyttää MAALI-rajaukseen. Osa sorsalinnuista ja kahlaajista levähtää myös turvetuotantoalueen puolella. Hanhien ja joutsenten esiintyminen on huomioitu Sammalistonsuon lentoreitissä (*aluekoodi tähän*).

Tärkeänä huomiona myös se, että turvetuotantoalueille perustetuille kosteikkoalueille vaaditaan tiukempia kriteeriä kuin maatalousympäristöjen peltoalueille ja luonnonkosteikoille. Turvetuotantoalueen kosteikot ovat olleet alunperin teollisessa käytössä, ja monilla vastaavilla kosteikkoalueilla linnustoarvot ovat hetkellisiä kosteikkojen kasvaessa nopeasti umpeen. Kohteen linnustoarvoista ja pysyvyydestä on siis hyvä olla pitkäaikaista näyttöä, kuten Sammalistonsuon tapauksessa on.

Sammalistonsuon kosteikkoalue on maakunnallisesti arvokas myös lintuharrastukselle, se on suosittu kohde mm. muutonhavainnointiin, lisäksi kosteikkoalue on maakunnallisesti arvokas pesimäalue. Muita huomionarvoisia lajeja kohteella ovat kevätkuultokaudella tavi ja metsäviklo, sekä syysmuuttokaudella tukkasotka.

7) Koskikaralle tärkeät talvikeräntymäalueet

Hattula, Koski, Alajoki

420100

Pinta-ala: 2ha

N: 6765288

E: 349541

Uusi rajaus

Hausjärvi, Vuolteenkoski

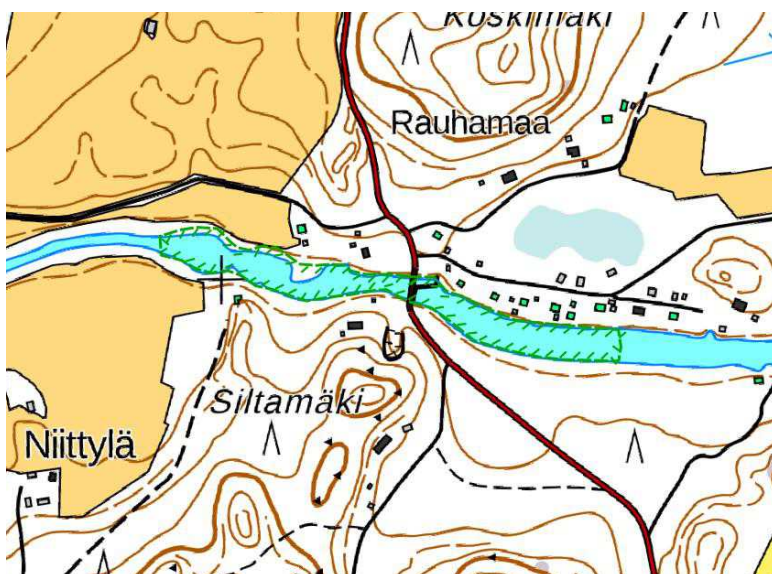
420083

Pinta-ala: 2ha

N: 6741965

E: 391267

Vuonna 2016 julkaistu rajaus.

Hämeenlinna, Vihavuosi

420084

Pinta-ala: 1ha

N: 6795804

E: 374899

Vuonna 2016 julkaistu raja-
aus.

Janakkala, Viralan kosket

420081

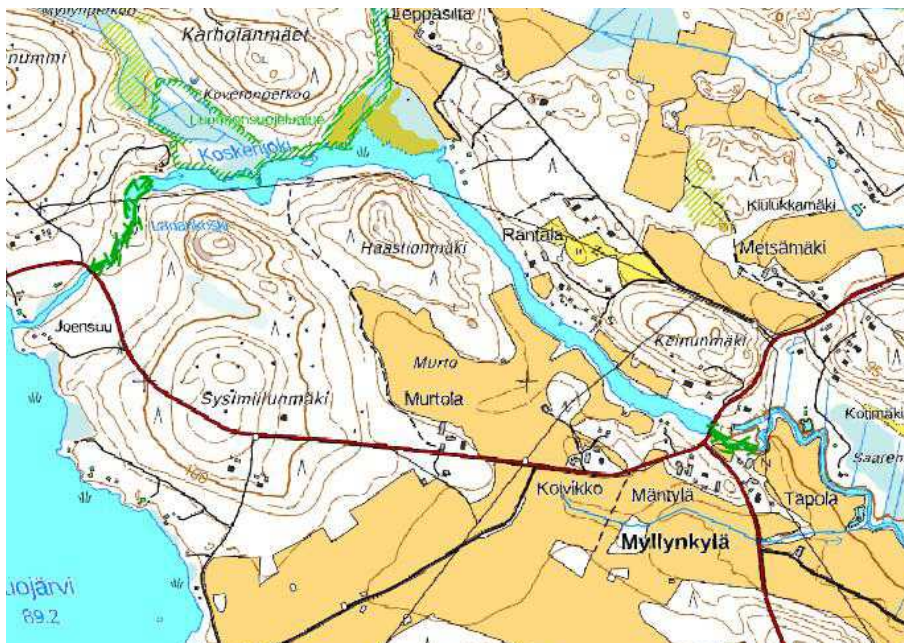
Pinta-ala: 1 ha

N: 6755444

E: 362963

Osa-alueita: 1

Vuonna 2016 julkaistu raja-
aus.

Loppi, Rautakoski

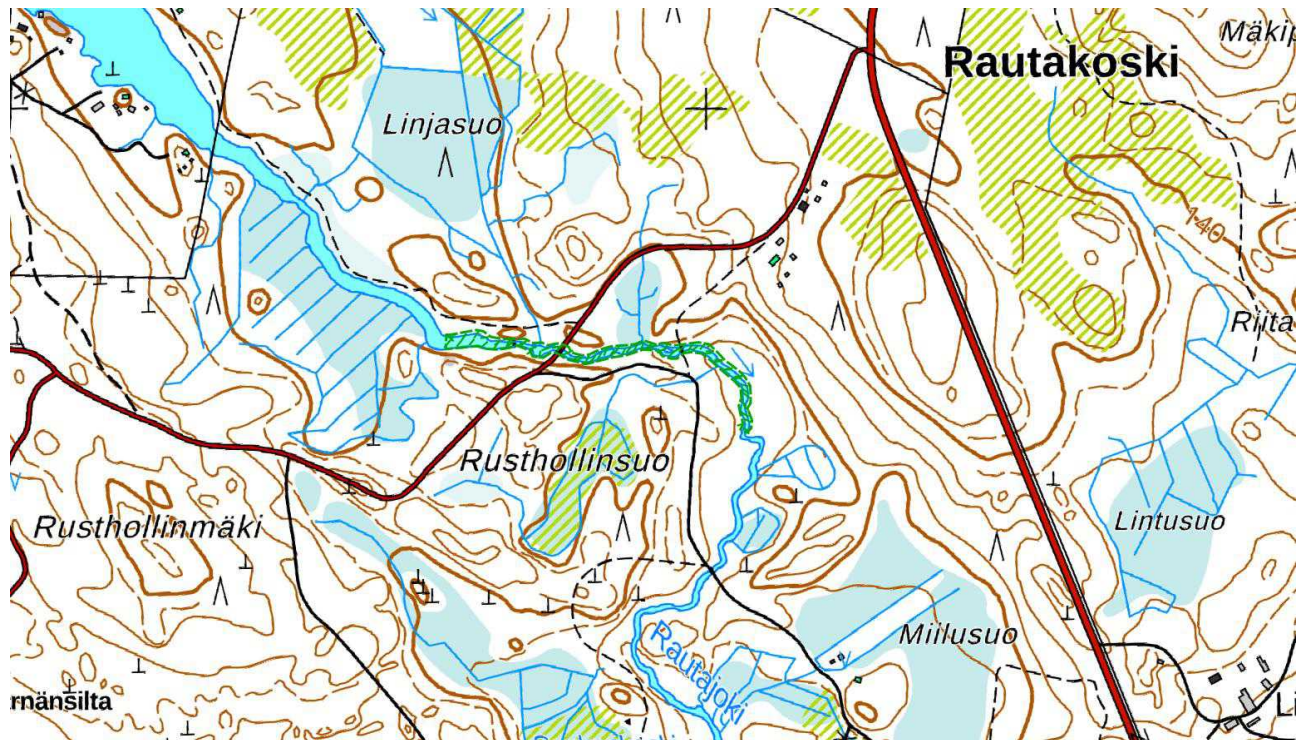
420037

Pinta-ala: 1ha

N: 6730644

E: 344864

Uusi rajaus

8) Lentoreitit

Hämeenlinna, Vanajanselän pullonkaula

420066

Pinta-ala: 3642 ha

N: 6779208

E: 351658

Rajausta päivitetty, laajennettu Suontaan suuntaan (pelloilta järvenselälle yöpymään siirtyvät hanhet).

Hausjärvi, Hietoisen lentoreitti

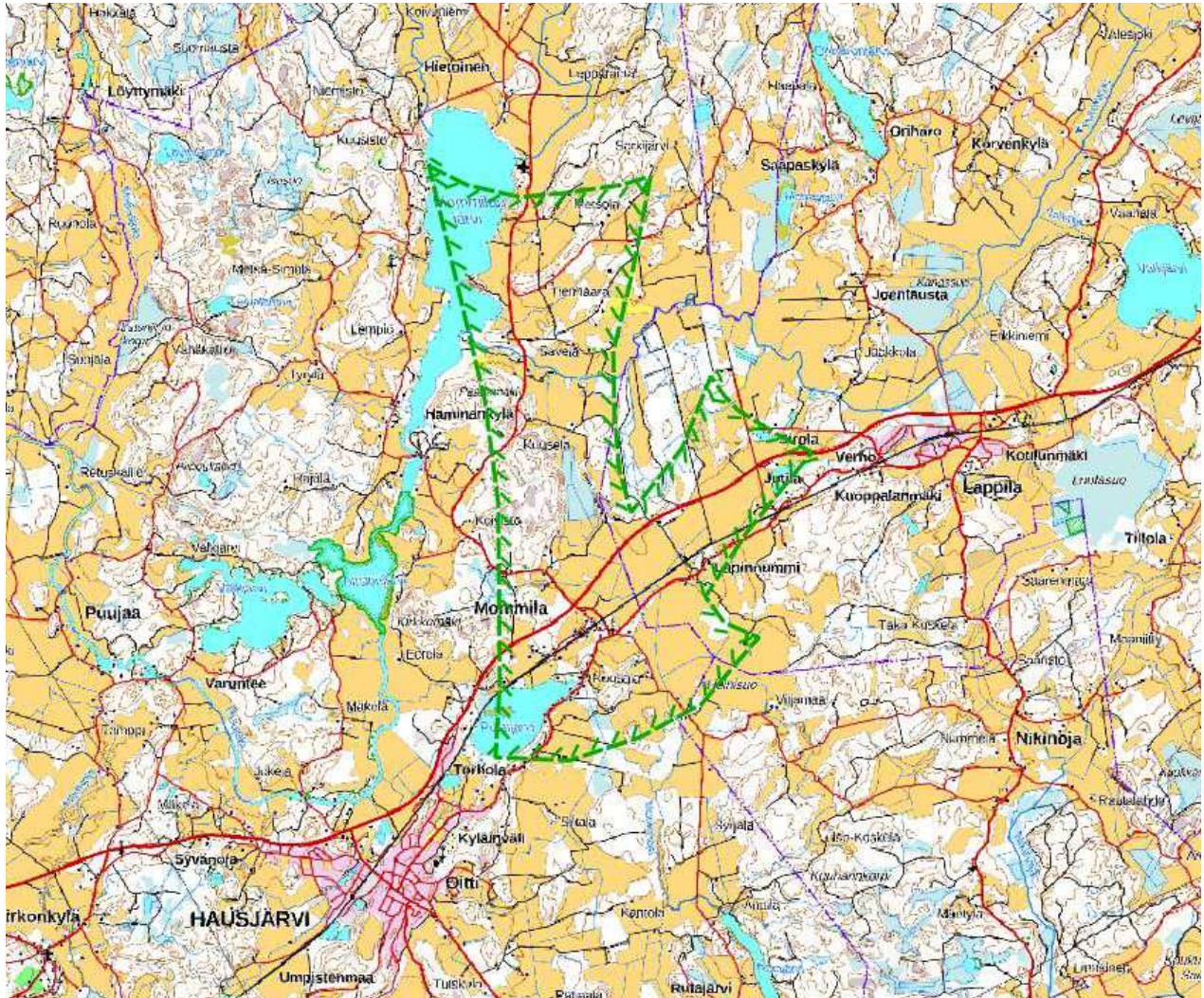
420101

Pinta-ala: 2493 ha

N: 6746649

E: 395514

Uusi rajaus.

Riihimäki, Sammaliston lentoreitti

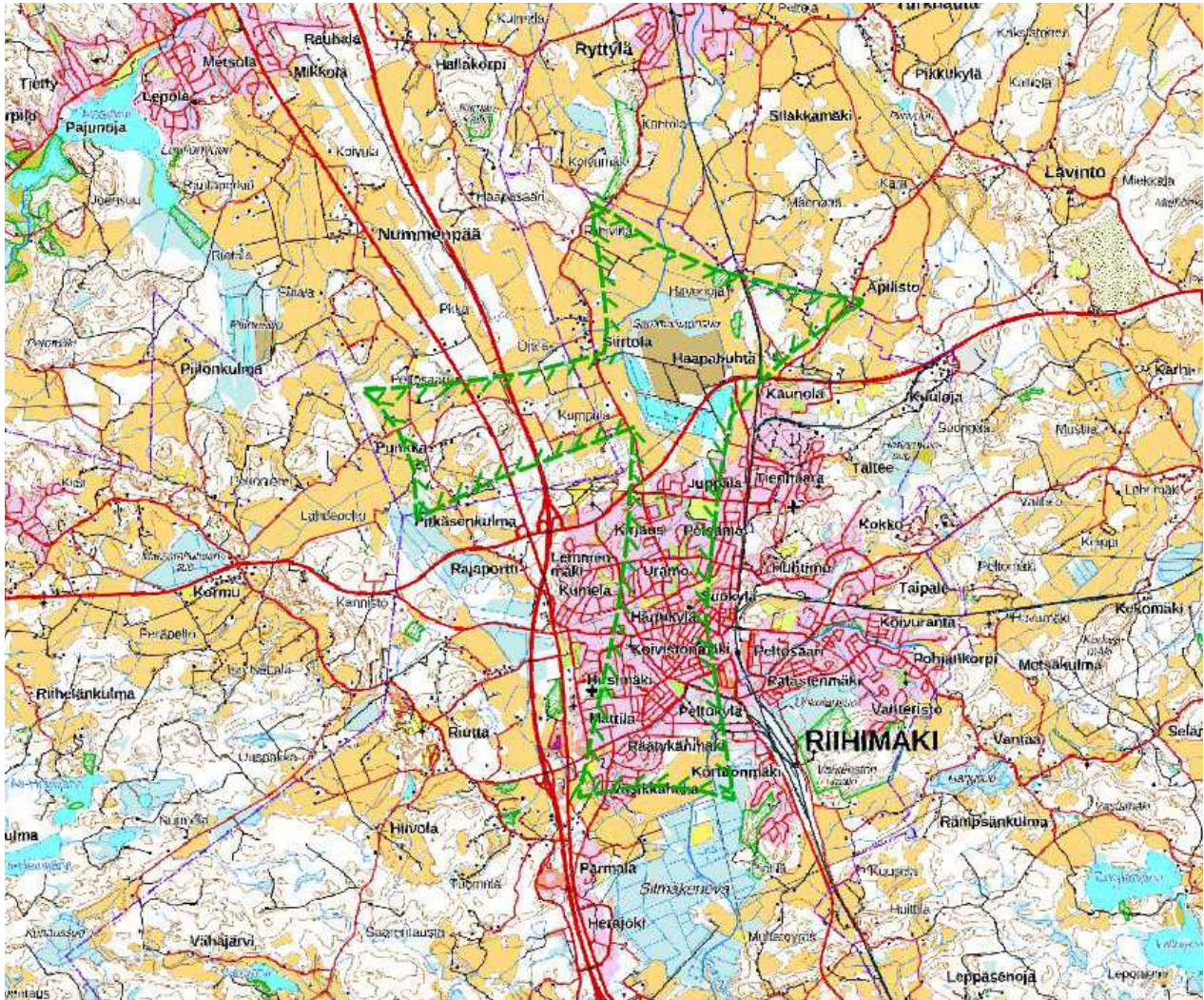
420102

Pinta-ala: 1926 ha

N: 6737911

E: 377530

Uusi raja.

9) Uudet pesimäalueet

Hausjärvi, Ansionjärvi

420009

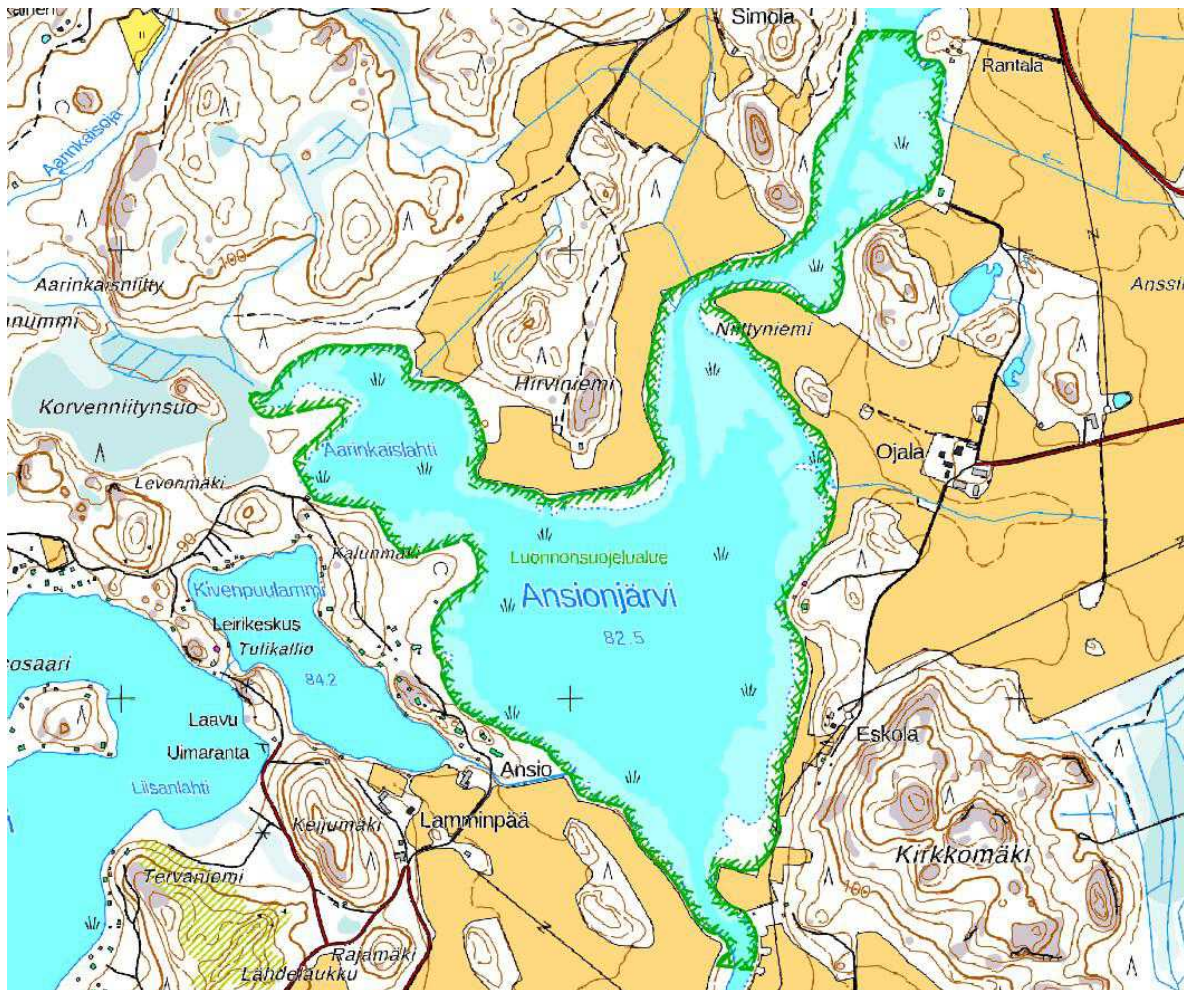
Pinta-ala: 97 ha

N: 6745380

E: 392168

Natura 2000-ohjelman mukainen raja.

Kriteerilajit: laulujoutsen, haapana, sinisorsa, heinätavi, silkkiuikku, kaulushaukara, ruskosuohaukka, luhtahuitti, naurulokki, pikkulokki, ruokokerttunen, rytikerttunen.

Selkälökille arvokkaat pesimäluodot:

Hauhonselkä, Sikosaari

420103

Pinta-ala: 1 ha

N: 6785034

E: 363622

Uusi raja.

Kuohijärvi, Kalliosaari

420104

Pinta-ala: 1 ha

N: 6792878

E: 385192

Uusi raja.

Liite I – Lajikohtaiset tiedot

Tässä osiossa luetellaan lajeittain BirdLife Kanta-Hämeen toimialueen tärkeimmät kevät- ja syyskerääntymäalueet vuosilta 2015-2024. Kohteiden lisäksi esitellään kriteereinä käytettyjen kevät- ja syyskerääntymien raja-arvot, jotka toimivat myös referenssiarvoina alueella liikkuville harrastajille. Vertaamalla omia kerääntymähavaintoja näihin lukuihin, havainnoija voi päätellä ovatko kertymät maakunnallisesti arvokkaita.

Levähtäjämäärät kerrotaan yksilömäärinä. Kohteen perässä olevissa suluissa kerrotaan yhteenvetona kohteelta havaittuja levähtäjämääriä, pienin luku on pienin kertamaksimi kaudelta jolloin kriteeri ylittyy, suurin luku n. suurin kertamaksimi, kolmantena lukuna kuinka monena kautena kriteeri ylittyy kohteella. Kertamaksimilla tarkoitetaan siis yhdeltä kohteelta yhden kauden aikana kerralla suurinta ilmoitettua yksilömäärää.

Pikkujoutsen

Syksy, 4

Jan, Korpi (5-20, 3)

Laulujoutsen

Kevät, 60

Jan, Kernaalanjärvi (80-145, 4)

Hat, Suontaka (60-100, 3)

Hml, Kyyäröinen N (70-100, 3)

Hml, Hau Alvettula (60-75, 3)

Syksy, 150

Jan, Korpi (300-750, 5)

Jan, Mallinkainen/Tanttala (200-580, 5)

Hat, Suontaka (160-260, 4)

Hml, Kyyäröinen (220-460, 3)

Metsähanhi

Kevät, 1200

Hat, Suontaka (1300-4500, 4)

Jan, Kernaalanjärvi (1700-8000, 4)

Jan, Hakoinen (1200-3800, 3)

Lop, Pilpala / Hunsala (1800-2200, 4)

Lop, Kormu (1200-4600, 4)

Tundrahanhi

Kevät, 600

Hat, Suontaka (650-6000, 4)

Hat, Katinala (800-1400, 3)

Hsj, Mommilanjärvi N / Hietoinen (500-1200, 3)

Rmk, jätevedenpuhdistamo (500-1500, 3)

Valkoposkihanhi

Syksy, 3000

Hat, Suontaka (3000-5000, 4)

Hsj, Mommila / Heinisuo (4000 – 40 000, 4)

Hsj, Mommilanjärvi N (7000 – 30 000, 4)

Jan, Kernaalanjärvi (4000-30 000, 5)

Rmk, Riihiviita / Majamäentie (6000 – 12 000, 3)

Haapana

Kevät, 80

Jan, Hakoinen (80-200, 3)

Syksy, 100

Hat, Lehijärvi (120-250, 3)

Jan, Lastujärvi (180-210, 6)

Jan, Kernaalanjärvi (120-300, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (200-250, 7)

Tavi

Kevät, 100

Hat, Ihalempi (100-230, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (130-320, 4)

Syksy, 50

Jan, Röyhynsuo (60-450, 5)

Jan, Saloinen (50-110, 3)

Jan, Kernaalanjärvi (50-270, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (100-180, 3)

Sinisorsa

kevät, 150

Jan, Hakoinen (250-1000, 6)
Jan, Korpi (200-300, 3)
Hat, Mervenselkä (190-200, 3)
Jan, Toiva, Kuusela (150-200, 3)

syksy, 180

Jan, Kernaalanjärvi (300-1000, 8)
Jan, Röyhynsuo (350-1100, 6)
Lop, Vojakkala / Kaartjärvi (150-560, 5)
Rmk, Sammalistonsuo (250- 380, 8)

Jouhisorsa

kevät, 10

Jan, Hakoinen (12-100, 3)
Rmk, Sammalistonsuo (10-24, 3)

Lapasorsa

kevät, 10

Rmk, Sammalistonsuo (10-24, 5)

syksy, 8

Jan, Lastujärvi (9-13, 3)
Rmk, Sammalistonsuo (10-15, 5)

Punasotka

kevät, 6

Hml Lammi, puhdistamo (6-12, 5)
Hml, Hattelmalanjärvi (8-10, 4)
Hml Kal, Äimäjärvi (6-10, 4)
Jan, Lastujärvi (6-8, 3)

Tukkasotka

kevät, 40

Jan, Hakoinen (40-80, 3)
Jan, Lastujärvi (40-70, 3)
Jan, Ahilampi (40-80, 4)

syksy, 40

Jan, Lastujärvi (80-160, 9)

Telkkä

kevät, 40

Hml, Vanajavesi (40-60, 4)

Hml, Hattelmalanjärvi (40-60, 5)

Jan, Lastujärvi (40-60, 6)

syksy, 50

Jan, Lastujärvi (60-150, 6)

Uivelo

kevät, 10

Hat, Mervenselkä / Lepaanranta (10-24, 4)

Hml, Äimäjärvi (12-24, 3)

Jan, Kernaalanjärvi (12-38, 3)

Jan, Ahilampi (10-13, 3)

syksy, 10

Hml, Äimäjärvi (10-30, 4)

Jan, Kernaalanjärvi (30-70, 3)

Jan, Lastujärvi (18-34, 3)

Isokoskelo

syksy, 800

Hml, Hauhonselkä (2000-7000, 9)

Hml, Vanajanselkä (800-2500, 6)

Hml, Äimäjärvi (800-1200, 3)

Kaakkuri

kevät, 6

Hat, Lehijärvi (6-15, 7)

syksy, 10

Hml, Vanajanselkä (10-25, 6)

Kuikka

kevät, 15

Hat, Lehijärvi (15-20, 3)

Lop, Punelia (20-40, 3)

Hml, Vanajanselkä (16-19, 3)

syksy, 20

Hat, Takajärvi (20-28, 3)

Hml, Ormajärvi (20-40, 5)

Lop, Punelia (30-40, 10)

Lop, Kaartjärvi (20-60, 8)

Silkkiuikku

kevät, 30

Hat, Lehijärvi (40-140, 8)

Hml, Ormajärvi (30-40, 3)

syksy, 50

Hat, Lehijärvi (100-300, 10)

Hml, Vanajanselkä (70-330, 4)

Hml, Hauhonselkä (50-150, 5)

Jalohaikara

syksy, 8

Rmk, Sammalistonsuo (9-25, 3)

Harmaahaikara

syksy, 20

Rmk, Sammalistonsuo (20-34, 5)

Nokikana

kevät, 20

Hml, Vanajavesi (20-30, 4)

Hml, Hattelmalanjärvi (20-50, 5)

Rmk, Sammalistonsuo (40-60, 8)

syksy, 30

Hat, Lehijärvi (40-80, 5)

Hml, Hattelmalanjärvi (35-60, 4)

Hml, Ormajärvi (35-45, 3)

Jan, Lastujärvi (30-48, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (40-170, 10)

Kurki

kevät, 50

Hat, Suontaka (50-200, 8)

Hat, Tenhola (50-90, 4)

Hml / Hat, Vuorentaka (50-150, 3)

Hml, Ilmoila (50-70, 3)

Jan, Korpi (60-120, 3)

syksy, 200

Hat, Tenhola (230-350, 8)

Hat, Suontaka (300-400, 8)

Hml Renko, Oinaala (150-200, 3)

Kapustarinta

kevät, 200

Hat, Suontaka (300-1200, 6)

Hsj, Majamäki (400-750, 6)

Jan, Mallinkainen / Tanttala (200-1500, 8)

syksy, 50

Hat, Suontaka (70-80, 3)

Töyhtöhyppä

kevät, 200

Hat, Suontaka (200-700, 9)

Hml, Vuorentaka (200-250, 3)

Jan, Tanttala / Mallinkainen (200-400, 3)

syksy, 200

Hat, Suontaka (200-400, 7)

Jan, Tanttala / Mallinkainen (200-400, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (240-340, 3)

Pikkukuovi

Kevät, 10

Hat, Suontaka (10-15, 4)

Kuovi

kevät, 50

Hat, Suontaka (50-100, 3)

Suokukko

kevät, 50

Hat, Ihalempi (70-120, 4)

Hat, Suontaka (50-120, 4)

Jan, Korpi (50-120, 3)

Hsj, Majamäentie / Rmk, Riihiviita (170-1200, 4)

Rmk, Sammalistonsuo (70-340, 9)

syksy, 50

Hat, Suontaka (100-300, 5)

Hml Hauho, Hahkiala (40-180, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (40-250, 3)

Metsäviklo

kevät, 20

Metsäviklolle ei tunnistettu maakunnallisesti arvokkaita kohteita, koska ilmoitetut havaintomäärät olivat vähäisiä ja raja-arvo olisi niiden myötä ollut liian alhainen.

Mustaviklo

kevät, 20

Rmk, Sammalistonsuo (10-22, 5)

syksy, 10

Rmk, Sammalistonsuo (12-28, 4)

Valkoviklo

kevät, 20

Rmk, Sammalistonsuo (20-25, 4)

syksy, 20

Liro

kevät, 100

Rmk, Sammalistonsuo (100-480, 8)

syksy, 100

Rmk, Sammalistonsuo (100-200, 7)

Taivaanvuohi

kevät, 20

Hat, Hakimäki (25-70, 3)

Hat, Purkalo (20-80, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (20-80, 4)

syksy, 15

Hat, Katinala (16-35, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (15-70, 5)

Kalatiira

kevät, 150

Hml, Vanajavesi (150-240, 10)

syksy, 500

Hml, Vanajanselkä (600-1200, 5)

Pikkulokki

kevät , 30

Hat, Lehijärvi (30-120, 3)

Hml Hauho, Hahkiala (40-70, 3)

Rmk, Sammalistonsuo (30-70, 6)

syksy, 20

Lop, Kaartjärvi (25-27, 3)

Naurulokki

kevät, 400

Hml, Vuorentaka (450-1800, 3)

Hml, Vanajavesi (500-1800, 10)

Jan, Kernaalanjärvi (1200-1500, 3)

Kalalokki

kevät, 200

Hsj, Hietoinen (250-350, 3)

syksy, 400

Hat, Suontaka (550-1200, 4)

Jan, Kernaalanjärvi (800-3000, 7)

Jan, Nummenpää (400-1000, 3)

Selkälokki

kevät, 10

Hat, Suontaka (10-15, 3)

Hml, Vanajavesi (20-50, 8)

Harmaalokki

kevät, 100

Hml, Vanajavesi (140-340, 10)

syksy, 80

Hml, Vanajanselkä (80-150, 3)

Liite II - Potentiaalisesti arvokkaita kohteita

Tässä liitteessä esitellään muutonaikaiset kerääntymäalueet, joilla on havaittu maakunnallisesti suuria kerääntymiä ja ovat siten potentiaalisesti maakunnallisesti tärkeitä alueita. Kerääntymien säännöllisyyttä ei voitu osoittaa joko siksi, että kerääntymät ovat satunnaisia, tai havaintoaineisto on puutteellista. Kohteilla voi olla suuria kerääntymiä muillakin lajeilla, kuin ne jotka on kohteiden yhteydessä mainittu. Nämä alueet ovat erinomaisia ”löytöretkikohteita”, joilta lisätieto levähtävästä linnustosta on tarpeen.

Koordinaatit on esitetty ETRS-TM35FIN -koordinaattijärjestelmän mukaan. Ne lajit ovat lihavoituna, joilla maakunnallisesti arvokkaan esiintymän kriteerit täyttyvät (huom. yhden lajin perusteella ei valita kerääntymäalueita MAALI-alueiksi, poikkeuksena punasotka ja koskikara).

Hattula, Hakimäki

N: 6770153, E: 351481. Lajistoa; laulujoutsen, tundrahanhi, sinisorsa, tavi, **taivaanvuohi**, metsäviklo, liro, naurulokki

Hattula, Purkalo

N: 6773031, E: 360935. Lajistoa: **taivaanvuohi**

Hattula, Takajärvi

N: 6765363, E: 346691. Lajistoa: **kuikka**

Hausjärvi, Ansionjärvi

N: 6745205, E: 391870. Lajistoa: laulujoutsen

Hausjärvi, Aurala-Lähteellä

N: 6746142, E: 378343. Lajistoa: metsähanhi, tundrahanhi, tavi, haapana, kalalokki

Hausjärvi, Mommila / Heinisuo

N: 6744307, E: 396709. Lajistoa: laulujoutsen, **valkoposkihanhi**

Hausjärvi, Mommilanjärvi

N: 6751284, E: 393529. Lajistoa: tukkasotka

Hausjärvi, Naalinoja

N: 6741201, E: 387089. Lajistoa: kalalokki

Hausjärvi, Suontaustankulma

N: 6734074, E: 391120. Lajistoa: kapustarinta

Hausjärvi, Turkhauta

N: 6744776, E: 380143. Lajistoa: tundrahanhi, naurulokki, kalalokki, kapustarinta

Hämeenlinna, Hauho, Hyvikkälänjärvi

N: 6780991, E: 370102. Lajistoa: pikkulokki

Hämeenlinna, Hauho, Ilmoila

N: 6789719, E: 358755. Lajistoa: tavi, **kurki**.

[Hämeenlinna, Hauho, Okerla](#)

N: 6782344, E: 369147. Lajistoa: haapana.

[Hämeenlinna, Hauho, Tuittula](#)

N: 6780280, E: 371495. Lajistoa: metsähanhi.

[Hämeenlinna, Kalvola, Kutila](#)

N: 6774856, E: 344984. Lajistoa: laulujoutsen, tundrahanhi, metsäviklo.

[Hämeenlinna, Kalvola, Kutila, Valkosenoja](#)

N: 6773051, E: 345586. Lajistoa: metsäviklo, valkoviklo.

[Hämeenlinna, Kalvola, Kuurila](#)

N: 6780041, E: 340330. Lajistoa: laulujoutsen, metsäviklo, liro.

[Hämeenlinna, Kalvola, Taljalan pellot](#)

N: 6777775, E: 340795. Lajistoa: töyhtöhyppä.

[Hämeenlinna, Kalvola, Paukkarinaukea](#)

N: 6773206, E: 349599. Lajistoa: kapustarinta, töyhtöhyppä, suokukko.

[Hämeenlinna, Lammi, Kivismäki](#)

N: 6775106, E: 392421. Lajistoa: metsähanhi.

[Hämeenlinna, Lammi, Kataloistenjärvi](#)

N: 6766949, E: 388837. Lajistoa: uivelo, pikkulokki.

[Hämeenlinna, Lammi, Pienistö](#)

N: 6780711, E: 394590. Lajistoa: kurki.

[Hämeenlinna, Lammi, Vanhakartano](#)

N: 6776136, E: 392285. Lajistoa: kapustarinta.

[Hämeenlinna, Renko, Kyynäröinen, pohjoispuolen pellot](#)

N: 6743790, E: 351833. Lajistoa: **laulujoutsen**

[Hämeenlinna, Renko, Oinaala](#)

N: 6750567, E: 355274. Lajistoa: **kurki**.

[Hämeenlinna, Tuulos, Kapakanmäki](#)

N: 6775216, E: 386440. Lajistoa: laulujoutsen

[Janakkala, Heinäjoki](#)

N: 6758218, E: 377092. Lajistoa: laulujoutsen, kurki.

[Janakkala, Jokimaa](#)

N: 6749725, E: 384049. Lajistoa: metsäviklo.

[Janakkala, Paisto](#)

N: 6741359, E: 372797. Lajistoa: metsähanhi, valkoposkianhi.

[Janakkala, Tervakoski, Melkkola](#)

N: 6745752, E: 371995. Lajistoa: tundrahanhi, suokukko, mustaviklo.

[Janakkala, Toiva, Kuusela](#)

N: 6741214, E: 367093. Lajistoa: laulujoutsen, **sinisorsa**, tavi, kurki.

[Janakkala, Turenki, Hakamäki](#)

N: 6755843, E: 374632. Lajistoa: valkuposkihanhi.

[Janakkala, Uhkoila](#)

N: 6748217, E: 370951. Lajistoa: kalalokki.

[Loppi, Kormu](#)

N: 6737311, E: 372708. Lajistoa: **metsähanhi**, tundrahanhi.

[Loppi, Pilpala](#)

N: 6722820, E: 351285. Lajistoa: **metsähanhi**.

[Loppi, Punelia](#)

N: 6730340, E: 347781. Lajistoa: **kuikka**.

[Riihimäki, Arolammi](#)

N: 6730227, E: 379646. Lajistoa: tavi.

[Riihimäki, jätevedenpuhdistamon pellot](#)

N: 6733624, E: 378380.

Lajistoa: laulujoutsen, **tundrahanhi**, suokukko, taivaanvuohi, naurulokki.